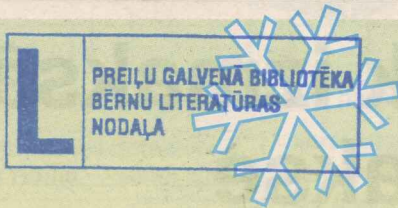

Priecīgus Ziemassvētkus!

APSVEIKUMI

Sākt jaunu ritu, jaunu dienu, gadu
Ar labu domu, darbu kādu...
Lai Ziemassvētkos apjaušam,
ka brīnuma
ikkatrs sevī nesam,
no sirds to dāvinot gan mazam,
jaunam, vecam...

Lai Ziemassvētku miers un
gaišums ienāk Jūsu sirdīs,
piepilda ar gaismu Jūsu mājas!
Lai veiksmē un radošs darbs
Jaunajā gadā!

*Jānis Eglītis,
LR 9. Saeimas deputāts*

Ziemassvētki ir brīnuma
gaidīšanas laiks! Es novēlu
katram atrast brīnumu sevī,
lai to tālāk dāvinātu citiem.
Pirmkārt jau — Jūsu pašiem
tuvākajiem cilvēkiem!
Gaišus Ziemassvētkus katrā
ģimenē, veselību, izturību un
pārticību Jaunajā gadā!

*Ar cieņu,
Jānis Klaužs,
LR 9. Saeimas deputāts*

Ziemassvētku laiks...

Kad vārdi, ko vēlamies teikt,
tiek rakstīti sirdī,
kad atmiņām zūd ikdienas garša,
kad atceramies būtiskāko...
Tas ir Ziemassvētku laiks.
Mīļus un gaišus Ziemassvētkus,
rosīgu, iecerēm un panākumiem
bagātu 2008. gadu!

Preiļu rajona padome

Cik daudz gaismas uz ceļa,
Pa kuru mums jāiet...

lesim
Saņemt un starot,
Un dot.

Lai Ziemassvētku gaišums un
ticība atnes veselīgas domas,
spēku darbiem un panākumus
jaunajā 2008. gadā!

Preiļu novada dome

Kad pasaule visa
Sāk ugunis zaigot,
Un Ziemassvētki Jaungadam
durvis steidz vērt,
Nāk zvaigznes
Ar sudraba svecītēm rokās,
Lai cilvēks šai gaismā
Var skaidrību smelt.

Priecīgus Ziemassvētkus un
bagātu Jauno gadu!

Sutru pagasta padome

Trīs baltas patiesības nemanāmi
iet pa gadu takām:

Ir pirmā labestība katrā vārdā,
ko mēs sakām,

Tam blakus godīgums, kam
jāvalda starp mums,
Un, ja vēl pienākums šiem diviem
mērķiem līdzī iet,
Tad Jaunā gadā citas laimes
nevēliet!

Lai svētība, miers un sirds siltums
ienāk visās Saunas pagasta
iedzīvotāju ģimenēs un mājās
šajā svētku laikā! Lai jaunais
2008. gads nes jaunas ieceres,
jaunus panākumus, jaunu laimi!

Saunas pagasta padome

Noliksīm bēdu zem egles zariem,
Aizdegsīm sveces, lai mieru sirds
rod.

Lūgsīm no egles sev zaļo spēku,
Paņemsīm gaismu, ko svētvakars
dod.

Lai Ziemassvētkos iemirdzas
spoža ticības un cerības zvaigzne
tam, ko visvairāk vēlamies,
bet Jaunais gads lai atnes
pacietību un spēku šīs
vēlmes piepildīt!

Priecīgus Ziemassvētkus un
Laimīgu Jauno gadu!
*Pelēču pagasta padomes vārdā,
priekšsēdētājs
J.Kovaļevskis*

Kungs, viens un na-
bags cilvēks stāv pa-
saules durvju priekšā.
Pa kurām iet? Uz kuru
pusi?

Bet ir tikai vienas dur-
vis. Ir tikai viens paties
ceļš.

Cilvēka sirds, Dieva
mājoklis.
Sirds, kas Tev atvērta.
Durvis, kas Tevi
aicina.

Es nāku Tev pretī! Un
pamanu, ka esi jau ienā-
cis un sēties pie galda. Tu sēties pie Mīlestības
galda, lai teiktu Mīlestības vārdus. Jo Tu zini, ka
tieši to es vēlos — mācīties sirds mīlestību.

Paldies Tev, Kungs, ka man jau pieder Mīlestības
Noslēpums!

Paldies Tev — man jau pieder Dzīvības
Noslēpums!

Skatos uz Tevi ciešāk. Vai beidzot Tevi pazīstu?
Kristus. Dieva Dēls.
Cilvēka Bērns.

Ši nakts ir debess vārtus
atvērusi,
Pār zemes tumsu dedz tā
zvaigžņu loku,
Un naktī šai uz katra galvas klusi
Dievs svētot uzliek savu
mīļo roku...

Svētīgus un mīļus Ziemassvētkus,
raženu un veiksmīgu
Jauno gadu katrā ģimenē!

*Latgales plānošanas
reģiona vārdā,
attīstības padomes
priekšsēdētājs
Andris Vaivods*

Nāk Ziemassvētku miers
Un sirdij gaisma cita...

Paldies par katra iedzīvotāja
ieguldīto darbu gada garumā
Līvānu novada attīstībā!

Atvērsīm sirdis Ziemassvētku
klusajam, rāmajam priekam,
lai varam Jaunajā gadā ieiet
ar ticību, cerību un mīlestību
uz cilvēkiem un darbu,
ko katrs darām.

Priecīgus svētkus!

Līvānu novada dome

Ber, Laimīte, sudrabiņu
Ziemassvētku vakarā,
Lai mirdzēja visas takas,
Jaunam gadam atnākot.

Mierīgus un gaišus
Ziemassvētkus,
darbīgu, iecerēm bagātu un
veiksmīgu Jauno gadu!

Riebiņu novada dome

Ziemassvētkos cilvēcei
piedzimst gaisma,
Kas nes sevī liksmi, labestību un
ticību,

Lai šī gaisma staro mūsu visu
sirdīs,

Uzturēdama mieru un saskaņu!
Vēlam visiem Jersikas pagasta
iedzīvotājiem gaišus, labestības
pilnus Ziemassvētkus, ticību
labajam, cerību piepildījumu un
veiksmi Jaunajā gadā!

Jersikas pagasta padome

Gaišus Ziemassvētkus,
veiksmīgu Jauno gadu —
strādājot, domājot, mīlot —
visiem saviem klientiem un
sadarbības partneriem vēl
AS «BALTIC Trust Bank»

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latvijā iedzīvotāji dzīvo no algas līdz algai

76% iedzīvotāju, kuru ienākumi mēnesī pēc nodokļu nomaksas pārsniedz 200 latu, ikdienas izdevumu apjoms parasti sakrīt ar ienākumu summu vai pārsniedz tos, secināts šā gada novembrī mārketinga pētījumu studijas «Factum» veiktajā aptaujā. Aptaujas mērķis bijis iegūt informāciju par iedzīvotāju personīgā budžeta situāciju un rīcību līdzekļu pārpalikuma un trūkuma gadījumos. Iedzīvotāju vidū pastāv atšķirīgi personīgā budžeta modeļi, taču tajā iezīmējas viena būtiska tendence: 76% no aptaujātajiem ikdienas izdevumu apjoms parasti sakrīt ar ienākumu summu vai pārsniedz tos. Trūkstojšie līdzekļi visbiežāk tiek iegūti, izmantojot banku iestemiņa aizņēmumus vai aizņemoties no tuviniekiem un draugiem.

Pēdējā gada laikā gandrīz 80% respondentu ir veikuši lielos pirkumus, proti, tādus, kuru izmaksas pārsniedz viņu mēneša ienākumus. Visbiežāk šādi tēriņi ir saistīti ar mājokļa remontu un labiekārtošanu, ceļojumiem un svinībām, kā arī automašīnu iegādi. Visbiežāk izmantotie finansējuma avoti lieliem pirkumiem ir līzings un iestemiņa aizdevumi, kā arī līdzšinējie uzkrājumi. Zīmīgi, ka lielos izdevumus nākamajā gadā cilvēki plāno mazāk nekā šogad, secināts pētījumā.

24% respondentu raksturoti kā taupīgie, jo neiztērē visu nopelnīto un budžetā bieži rodas līdzekļu pārpalikums. Šāda rīcība biežāk raksturīga cilvēkiem ar augstākiem ienākumiem un vecumā virs 45 gadiem. Pusei respondentu pēdējā gada laikā ir bijuši arī nozīmīgi papildu ienākumi.

Brīvos naudas līdzekļus aptaujātie visbiežāk glabā norēķinu vai algas kontā, skaidrā naudā vai arī izmanto patēriņa preču iegādei. Banku piedāvātie noguldījumu produkti pagaidām nav ieguvuši lielu popularitāti pat maksāspējīgāko iedzīvotāju grupā, secinājuši pētījuma autori. Aptauja tika veikta, izmantojot internetīdēvi atbilstošu izpētes metodoloģiju ar nejausās izlases metodi no paneļa datu bāzes.

Stradiņa slimnīca kļuvusi par valsts SIA

Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca kļuvusi par valsts SIA un mainīts slimnīcas valdes sastāvs. Līdz šim slimnīca bija valsts akciju sabiedrība. Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcas akcionāru pilnsapulcē, kas notika 7. decembrī, pieņemts lēmums par slimnīcas reorganizāciju — saskaņā ar likumu «Par valsts un pašvaldības kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām» un saskaņā ar Komerclikumu slimnīcai tiek pievienota valsts SIA «Valsts zobārstniecības un sejas ķirurģijas centrs», izveidojot valsts SIA «Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca». Akcionāri apstiprināja jaunās SIA statūtus, nosakot, ka vienīgais daļu turētājs ir Veselības ministrija.

Pēc pievienošanās Šengenas līgumam cer uz tūristu skaita pieaugumu

Līdz ar Latvijas pievienošanās Šengenas līgumam tiek paustas lielas cerības, ka Krievijas un citu valstu tūristi daudz vienkāršāk varēs ieceļot Baltijas valstīs. Autobraucēji cer, ka robežu kontrolei vairs nebūs jātērē laiks, lai gan katra ES valsts var pati noteikt, kad un kurā vietā kontrolēt iebraucējus, teica Macekvičs. Ienākošā tūrisma tūroperatoru cer, ka Krievijas tūristi ar Šengenas vīzām varēs braukt uz Latviju, kas būtu lieliska iespēja iegūt krievu tūristus īso brīvdienu laikā. Savukārt viesnīcu īpašnieki cer uz viesu skaita palielināšanos no austrumu valstīm. Iestāšanās Šengenas līguma zonā neietekmēs līdzšinējās prasības pēc pilnvarām transportlīdzekļa vadītājam, ja transportlīdzekli vada persona, kas nav automašīna īpašnieks, aģentūru LETA informēja Ceļu satiksmes drošības direkcijā. Līdz ar to rudenī pieņemtā kārtība, kas nosaka pilnvaru nepieciešamību Polijas teritorijā, līdz ar iestāšanos Šengenas līguma zonā, nemainīsies. Kā ziņots, Eiropas nācīgas pusnaktī starp 20. decembri un 21. decembri likvidēs pēdējās «dzelzs priekšvara» paliekas, atklājot 24 valstis aptverošu milzīgu bezrobežu zonu no Spānijas līdz Igaunijai.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauc uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

*Lai Tas, kurš dibina mieru
debesīs, izlej to pār mums un
visu savu tautu.*

Cik izmaksā ģimenes ārsta prakse

Pēdējā laikā sabiedrības uzmanības centrā nonācis jautājums par ģimenes ārstu līgumiem 2008. gadā. Ģimenes ārsti uzskata, ka ar valsts paredzēto finansējumu ir par maz, un nevēlas noslēgt līgumus, kā rezultātā pacientiem nākamgad par vizīti pie daktera nāktos maksāt 10 – 15 latus lielu summu. Taču iedzīvotāji par šo pakalpojumu arī bez tam regulāri maksā, neatkarīgi no tā, vai apmeklē ārstu. Iedzīvotāji maksā ar saviem nodokļiem, kas sastāda ceturto daļu no ikmēneša ienākumiem.

Pašreizējā konfliktsituācija līgumu noslēgšanā daudziem likusi aizdomāties, par ko un cik valsts (tas ir, — iedzīvotāji ar saviem nodokļiem) maksā ģimenes ārstam.

Ģimenes ārsta mēneša ieņēmumus veido:

- ✓ maksājums par pacientu jeb tā saucamā kapitācijas nauda, ko aprēķina, ņemot vērā ārstam reģistrēto pacientu skaitu un šo pacientu dalījumu pa vecuma grupām (2007. gadā vidēji 0,561 latī par vienu pierakstīto pacientu, 2008. gadā plānots vidēji 0,673 latī par vienu pacientu);
- ✓ ikmēneša fiksētais maksājums praksei – 240 latī;
- ✓ ikmēneša fiksētais maksājums par prakses otro un katru nākamo prakses vietu – 100 latī (šo maksājumu ārsts saņem, ja prakses papildus vieta novērtēta atbilstoši normatīvajiem aktiem par obligātajām prasībām, reģistrēta ārstniecības iestāžu reģistrā un pacienti tiek pieņemti vismaz vienu dienu nedēļā);
- ✓ piemaksas katru mēnesi – par pamatteritorijas iedzīvotāju blīvumu (no 15 līdz 40 latiem), par prakses attālumu līdz slimnīcai (no 20 līdz 40 latiem), par reģistrēto pacientu atbilstību ģimenes ārsta prakses tipam – 20 latī, par hronisko slimnieku aprūpi atbilstoši diagnozei (no 0,04 latiem līdz 0,98 latiem par katru pacientu);
- ✓ jauna piemaksa par reģistratora funkciju nodrošināšanu no 2008. gada – 40 latī;
- ✓ maksājums par katru valsts noteik-

to profilaktisko izmeklējumu saņēmušo pieaugušo pacientu – 0,50 latī;

- ✓ samaksa par pacientu aprūpi, kas nav reģistrēti pie ģimenes ārsta;
- ✓ samaksa par dažādiem izmeklējumiem, kurus veic ģimenes ārsts savā praksē;
- ✓ ikmēneša un gada samaksa par darba kvalitāti;
- ✓ pacientu iemaksas (par pacientiem, kas ir atbrīvoti no pacientu iemaksas maksāšanas, kompensāciju maksā valsts, pārējo maksā pats).

Atsevišķi no valsts budžeta ģimenes ārsta praksē apmaksā strādājošas primārās veselības aprūpes māsas darbu, ieskaitot nodokļus un sociālās apdrošināšanas iemaksas.

Ģimenes ārstam ir paredzēti arī līdzekļi speciālistu konsultāciju un izmeklējumu apmaksai pacientiem ar noteiktām diagnozēm. Pārējo slimību gadījumos konsultācijas un izmeklējumi tiek apmaksāti no atsevišķa budžeta, kas nav saistīts ar ģimenes ārstu budžetā paredzēto naudu.

Ģimenes ārsta papildus ienākumus veido arī maksas pakalpojumi – mājas vizītes pieaugušajiem, dažādas izziņas, brīvprātīgās apdrošināšanas maksājumi par valsts neapmaksātiem pakalpojumiem un citi pakalpojumi, ko valsts neapmaksā.

Kopējie ieņēmumi 2007. gadā ģimenes ārstam ar praksi, kurā pierakstīti 600 – 800 pacienti, sastāda 11 483 latu, ar 1600 – 1700 pacientiem – 18 839 latus, ar 2200 pacientiem – 28 939 latus. 2008. gadā šie skaitļi paredzēti attiecīgi 13 151; 21 527 un 32 752 latī.

Vidējie ģimenes ārsta ieņēmumi mēnesī ir no 927 latiem mazai praksei līdz 2500 latiem lielai praksei. Minētie ieņēmumi nav ārsta alga, bet gan prakses ieņēmumi. Ārsts no šiem ieņēmumiem uztur savu praksi, maksā nodokļus, komunālos maksājumus, iepērk medikamentus. Telpu uzturēšanas izdevumi svārstās no 50 latiem (lauku reģionos) līdz 350 latiem (Rīgā). Daudzas pašvaldības ģimenes ārstu praksēm sedz prakses uzturēšanas izdevumus un nosaka samazinātu telpu nomas maksu.

Materiāls sagatavots, izmantojot Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūras informāciju, kas publicēta «Latvijas Avīzē».

Ārsti panāk savu

Kā vakardien vēstīja masu informācijas līdzekļi, Veselības ministrija piekāpusies Latvijas Ģimenes ārstu asociācijas prasībām veikt labojumus stridīgajos līguma punktos, kā arī piešķirt 160 latus (paredzēto 40 latu vietā) reģistratora pakalpojumu apmaksai. Tas attiecas uz ģimenes ārstiem, kuriem pierakstīti 1800 un vairāk pacienti. Līdz ar to, kā noskaidrots telefonbalsojumā ar izziņu palīdzību, 80 procentu ģimenes ārstu piekrituši slēgt līgumus par veselības aprūpi, tiesa, tikai uz vienu gadu. Tas nozīmē, ka iedzīvotājiem arī nākamgad par vizīti pie sava ģimenes ārsta būs jāmaksā tikai valsts noteiktā pacienta iemaksa – 50 santīmi.

Sagatavoja L.Rancāne

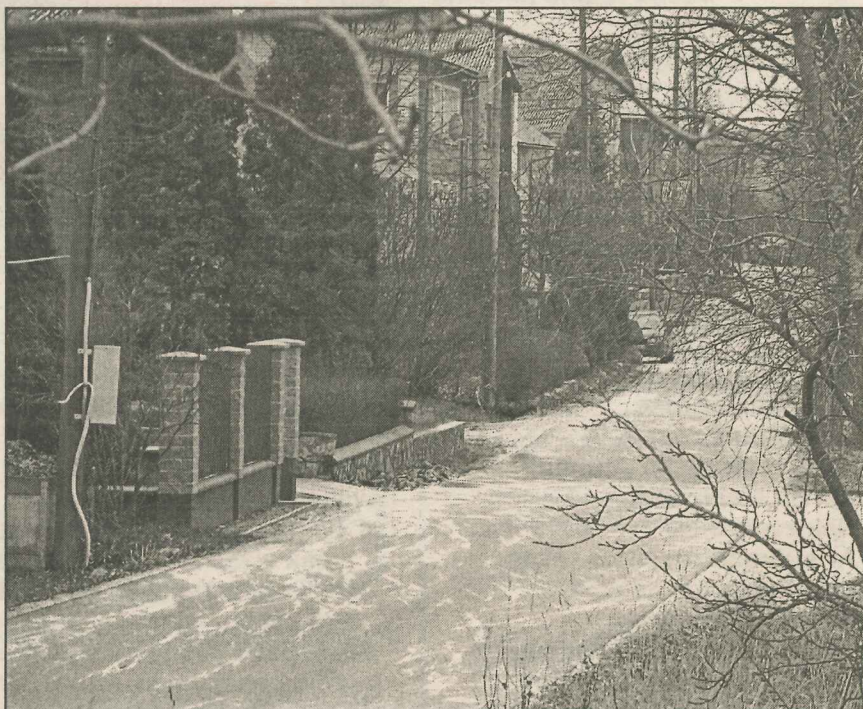
Asfaltē Livānu ielas

Livānos šogad vairāk uzmanības pievērsts ielu labiekārtošanai. Pašā gada nogalē pie jauna seguma 0,4 kilometru garumā tikusi Celtnes iela. Pirms tam zem ielas braucamās daļas veikta pazemes komunikāciju nomaiņa. Šie darbi notika projekta «Ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseinos» ietvaros.

Kā informēja Livānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle, Celtnes ielu pavasaros skar Daugavas palu ūdeņi, tāpēc šeit darbi veikti jau rudenī. Asfalta segums izveidots līdz pat Kurzemes ielai. Izpildot iedzīvotāju lūgumu, Kurzemes un Vecīcibnieku ielu krustojums izgaismots.

Asfaltēšanas darbi notikuši arī Kalna ielā 0,23 kilometru garumā. Arī šeit par ES līdzekļiem veikta pazemes komunikāciju rekonstrukcija.

Noasfaltēta arī Ausekļa iela, kurā asfalta līdz šim nebija. Pavasarī iecerēts asfaltēt Vecīcibnieku ielu.

● Pārvietošanās pa Ausekļa ielu pēc asfalta seguma uzklāšanas kļuvusi daudz ērtāka.

L.Rancāne

Pirmdiena, 24. decembris

*Šis dienas pirms Ziemassvētkiem
Ved mūs pretim kādam baltam
klusumam,
Aiz kura ir kaut kas mīksts, sen
aizmirsts un pazaudēts,
Kas mums atkal no jauna jāatrod.*

VĀRDADIENAS SVIN:

- 24. decembrī — Ādams, Ieva.
- 25. decembrī — Stella, Larisa.
- 26. decembrī — Dainuvīte, Gija, Megija.
- 27. decembrī — Elmārs, Inīta.
- 28. decembrī — Inga, Ivīta, Irvīta.
- 29. decembrī — Solveiga, Ilgona.
- 30. decembrī — Dāniels, Daniela, Dāvis.

«NOVADNIEKA» KALENĀRS

Rajona padome

- 26. decembrī pulksten 15.00 Livānu 1. vidusskolas zālē Lienes Somases Ziemassvētku koncerts.
- 27. decembrī pulksten 12.00 Rožupes kultūras namā atpūtas pēcpusdiena senioriem.
- 28. decembrī pulksten 20.00 Rožupes kultūras namā Veģegada balle ar groziņiem. Spēle grupa «Vēlves».

Sutru pagasts

- 23. decembrī pulksten 13.00 Sutru bibliotēkā Adventa ceturtdiņas svētdienas pasākums «Ziemassvētki ir ceļā pasauli sasildīt».
- 26. decembrī pulksten 14.00 Sutru kultūras namā Ziemassvētku koncerts «Svinēsim Ziemassvētkus savā sirdī» ar dziedātājas Ainās Bozes piedalīšanos. Pulksten 21.00 kultūras namā jampadracis visām paaudzēm «Lecam pa vecam, lecam pa jaunam!».

Preiļu novada kultūras centrs

- 25. decembrī pulksten 16.00 Preiļu kultūras namā deju kopu «Dancari» un «Taldieri» Ziemassvētku koncerts. Pulksten 21.00 Liču kultūras namā atpūtas vakars «Horoskopi, horoskopi!».
- 26. decembrī pulksten 16.00 Preiļu kultūras namā deju kopas «Gaida» koncerts. Pulksten 21.00 Preiļu kultūras namā Ziemassvētku diskotēka jauniešiem. Īpašie viesi grupa «Tranzīts».
- 27. decembrī pulksten 13.00 Aizkalnes tautas namā sarīkojums «Kad rūķi ved Ziemassvētkus mājās» pirmsskolas vecuma bērniem.
- 28. decembrī pulksten 20.00 Aizkalnes tautas namā lielā Ziemassvētku balle. Spēle grupa «Mārrutki».

Līvānu novads

- 22. decembrī pulksten 11.00 Zundānu tautas namā egļite bērniem.
- 25. decembrī pulksten 21.00 Zundānu tautas namā Ziemassvētku balle ar groziņiem. Spēle grupa «Zēļi».

Silajāņu kultūras nams

- 25. decembrī pulksten 22.00 Ziemassvētku diskotēka.

Riebiņu novads

- 21. decembrī pulksten 13.00 Rūķu svētki.
- 28. decembrī pulksten 12.00 egļite pirmsskolas vecuma bērniem.

Riebiņu kultūras nams

- 26. decembrī pulksten 14.00 pagasta pašdarbības kolektīvu koncerts. Pulksten 21.00 Ziemassvētku balle, spēle Romualds Kairāns.

Galēnu kultūras nams

- 25. decembrī pulksten 19.00 Ziemassvētku koncerts. Pulksten 21.00 balle, spēle Ivāri no Varakļāniem.
- 28. decembrī pulksten 13.00 egļite bērniem.

Rušonas kultūras nams

- 26. decembrī pulksten 14.00 pagasta pašdarbības kolektīvu koncerts. Pulksten 21.00 Ziemassvētku balle, spēle Romualds Kairāns.

Gailišu tautas nams

- 27. decembrī pulksten 12.00 egļite pirmsskolas vecuma bērniem.

Aglonas bazilikas kora skola

- 25. decembrī pulksten 15.00 Vārķavas novada piļs zālē Bonifācija Lazdāna dziesmas dzied Aglonas bazilikas kora skolas absolventu grupa.

Silajāņu kultūras nams

- 25. decembrī pulksten 22.00 Ziemassvētku diskotēka.

VĀRDADIENAS SVIN:

- 24. decembrī — Ādams, Ieva.
- 25. decembrī — Stella, Larisa.
- 26. decembrī — Dainuvīte, Gija, Megija.
- 27. decembrī — Elmārs, Inīta.
- 28. decembrī — Inga, Ivīta, Irvīta.
- 29. decembrī — Solveiga, Ilgona.
- 30. decembrī — Dāniels, Daniela, Dāvis.

LATVIJAS TV 1

- 7.30 Ziemassvētku dziesmas dzied zēnu koris.
- 7.50 Dāvanu kolekcija. Anim. f.
- 8.20 Milas viesulis. 446. sērija.
- 9.15 Mazā sērkociņu pardevēja. Anim. f.
- 10.05 De facto.
- 10.45 Eiropusiņš.
- 11.15 Slāsti par Jēzu — bērniem.
- 12.15 Peļņrušķīte. Balets.
- 13.55 Māmiņu klubs.
- 14.25 Starptautiskais sporta deju festivāls GE Money Grand Prix Latvija.
- 15.20 Televeikala skatlogs.
- 15.35 Rūķu zeme Čučumuizā.
- 15.50 Kraukšķītis. Muzikāla pasaka.
- 16.00 Televeikala skatlogs.
- 17.15 Gads manā novadā.
- 17.45 Kopā.
- 18.00 Zīnas.
- 18.10 Ziemassvētku dievkalpojums.
- 19.30 Koris Kamēr... Ziemassvētkos.
- 20.00 Neprāta cena. 217. sērija.
- 20.30 Panočāma.
- 21.10 Latvijas Valsts prezidenta V.Zatlera apsvētkums. Ziemassvētkos.
- 21.25 Koris Kamēr... Ziemassvētkos.
- 21.40 Zini vai mini!
- 22.20 Viss notiek.
- 22.50 Vakara intervija.
- 23.25 Biskapu apsvētkumi Ziemassvētkos.
- 23.45 Ar tevi uz tu. Dok. f.
- 24.00 Duende. Koncerts.
- 0.55 Ganu Sv. Mīse. Tiešraide no Vatikāna.

LATVIJAS TV 7

- 6.50 Cita pasaule. M. f.
- 8.50 Televeikala skatlogs.
- 9.05 Reģionālā attīstība Latvija. Agro 2007.
- 9.35 Liktena atraidītā. 99. sērija.
- 10.25 Dzīvnieku mīļotāji. Dok. f.
- 11.25 Zveja.
- 11.55 SeMS topo.
- 13.10 Milas viesulis.
- 17.5 sērija.
- 14.00 NBA spēle. Losandželosas Lakers — Njujorkas Knicks.
- 16.00 Liktena atraidītā. 99. sērija.
- 16.50 SeMS summina.
- 18.10 Muhtars atgriežas 2. 75. sērija.
- 19.00 Zīnas.

LNT

- 7.00 Mazais leduslācēns. Anim. f.
- 8.30 Mazais ponijs. Anim. f.
- 9.35 Zibenīgā Bīla baltie Ziemassvētki. M. f.
- 11.10 Neiticīgais Elfs. M. f.
- 13.05 Aītrast Džonu Kristmasu. M. f.
- 15.00 Kaimiņu bušana. M. f.
- 16.50 Lampūni. Ziemassvētku brīvdienas 2. M. f.
- 18.45 Zelta drudzis.
- 19.00 Ziemas vakars sniegā. Koncerts.
- 20.00 LNT zīnas.
- 20.35 Harijs Poters un filozofu akmens. M. f.
- 23.30 Laika mašīna. M. f.
- 1.20 Svētku brīnums. M. f.
- 3.10 Sliktais Santa Klāuss. M. f.
- 4.55 Saķēdēti un izbēguši. M. f.
- 6.45 Smieklīgākie dzīvnieki pasaulē.

TV3

- 5.50 Marijas slepenā mīla. 16. sērija.
- 6.45 Savādā ģimēnīte. Mazās burves. Trakais trusis un Vaukudze. Multeņu karuselis. Anim. f.
- 8.15 Gulbiju princese. Anim. f.
- 10.05 Ziemassvētku veciņa piedzīvojumi. M. f.
- 11.30 Zvaniņš skan. M. f.
- 13.25 Putnu balles. Koncerts.
- 15.35 Ziemeļbrieža atgriešanās. M. f.
- 17.30 Kā nozagt Ziemassvētkus. M. f.
- 19.20 Bez tabu.
- 19.50 TV3 zīnas.
- 20.20 Šreka Ziemassvētki. Anim. f.
- 20.45 Sapni piepildās nakts veikalā. L.Reinika koncertšovs.
- 23.00 Pārzdīvot Ziemassvētkus. M. f.
- 0.55 Gilberta Ziemassvētku rotālietas. M. f.
- 2.35 Munsteru ģimenes bailīgie Ziemassvētki. M. f.

PBK

- 7.00 TV kanāls Labrīt!
- 9.00 Zīnas.
- 10.00 Malahovs +.
- 11.00 Zīnas.
- 11.15 Dzīvībai bīstamī M. f.
- 13.00 Citas zīnas.
- 13.25 Detektīvi.
- 14.00 Zīnas.
- 14.20 Lolita.
- 15.20 Surumburums.
- 15.30 Moderns spriedums.
- 16.25 Federālais tiesnesis.
- 17.20 Gaidi mani!
- 18.10 Pēdas. Seriāls.
- 19.00 Taīšanas diena.
- 19.4 sērija.
- 20.00 Laiks.
- 20.30 Ārstes Seļivanovas privātā dzīve. Seriāls.
- 21.30 600 sekundes.
- 22.40 Neuzticība. M. f.
- 0.15 Valsts drošības aģents. Seriāls.
- 1.15 Pirmais Baltijas muzikālais kanāls.

NTV

- 5.00 Šodien.
- 5.10 Šorīt.
- 8.10 Kulīnārijas sacensības.
- 9.00 Šodien.
- 9.25 Arkārtejs notikums.
- 10.00 Maksimāli.
- 11.05 Krievu sensācija.
- 12.00 Šodien.
- 12.35 Neprāts. Izaicinājums un cīņa. 4. sērija.
- 13.35 Dzīvokļa iautājums.
- 14.35 Arkārtejs notikums.
- 15.00 Šodien.

4.05 Ziemeļbrieža atgriešanās. M. f. Smieklīgākie videokuriozi Ziemassvētkos.

TV 5

- 6.30 Džoisla Maiere. Prieka pilna dzīve.
- 7.00 Bērnu rīts.
- 8.00 Septiņi jaunumi.
- 9.00 Dzīvokļa iautājums.
- 10.00 Krievijas sensācija.
- 11.00 Televeikala skatlogs.
- 11.15 Ģimenes tiesa.
- 12.15 Televeikala skatlogs.
- 12.30 Halo, Jūrmalā!
- 17.30 Ēdam mājās.
- 18.00 Bez cenzūras.
- 19.00 Halo, Jūrmalā!
- 19.30 Zīņu vakars.
- 20.00 Mans draugs. Ivars Lapšins. M. f.
- 22.00 Halo, Jūrmalā!
- 23.00 Nakts vēstis.
- 23.30 Halo, Jūrmalā!
- 0.45 Erotiskie stāsti. Seriāls.

LĪVĀNU TELEVIZĪJA

- 05.50 — 05.50 TV3

12.10 Teviņa un Ilkēni.

12.40 Vēstis.

13.10 Neiticīgais elfs. Pasaka.

14.53 Anim. f.

14.50 Kultūras iautājumi.

15.15 Aizmirstā žanra mākslinieks. V.Šubartins.

16.00 Vēstis.

16.45 Sporta vēstis.

17.00 Pro art.

17.25 Trakie. M. f.

19.00 Vēstis.

19.45 Pamāte. Seriāls.

20.30 Sāška, mana mīla. Seriāls.

21.15 Mana sudraba bumba.

22.00 Vēstis.

22.20 Borisa Zaiceva laika upe. Dok. f.

23.05 Vēstis +.

23.20 Kultūras iautājumi.

23.40 Nakts lidojums.

0.10 Sporta vēstis.

0.25 Neiticīgais elfs. Pasaka.

1.55 Pamāte. Seriāls.

3.00 Vēstis.

3.25 Sāška, mana mīla. Seriāls.

4.10 Vēstis +.

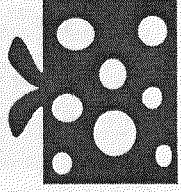
4.30 Kultūra iautājumi.

4.50 Mana sudraba bumba.

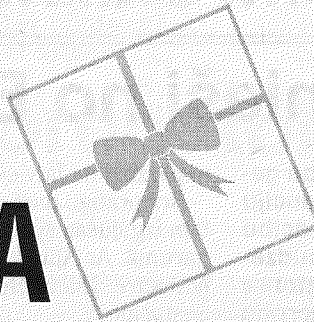
5.40 Pro art.

6.10 Nakts lidojums.

6.40 Sporta vēstis.

INFORMĀCIJA, REDAKCIJAS SLEJA

Ar darbu un dziesmu cauri gadiem

Līvānu novada Turku pagasta iedzīvotāja SOFIJA MOČE 26. decembrī pārkāps 100 gadu sliekšni. Mūža nogali viņa vada kopā ar savas meitas Elizabetes Cimares ģimeni Līvānos. Noiets garumgarais dzīves gājums, izaudzināti bērni, mazbērni, padarīts daudz darbu. Simtgadniece turas apbrīnojami mundra, neslimo. Gadiem ritot, vienīgi dzirdē kļuvusi vājāka, tāpēc jubilāre ciemos atbraukušos žurnālistus aicināja runāt skaļāk. Bet citādi veselība viņai teicama, un tāda bijusi visu mūžu, arī atmiņa laba. Sirmā māmuļa pati nosauca savu dzimšanas gadu, izstāstīja pārējos būtiskākos biogrāfiskos faktus, — dzimusi Līvānu pagasta Jukumu mājās, precējusies ar Albertu Moči, kas dzīvojis kaimiņos, otrpus ceļa. Vīrs miris pirms divdesmit gadiem, viņam otrā pasaules kara laikā tikusi nopietni iedragāta veselība. Bijām viena vecuma, skolas biedri, reizē beidzām skolu, — lēnām, bet skaidri teikumu aiz teikumu virknēja simtgadniece. Stāstot par bērniem, balss skanēja silti un maigi. Izaudzinājusi sešus bērnus, — divus dēlus un četras meitas. Viena no meitām jau aizsaulē.

Visa dzīvīte pagāja vienā darbā, — tā jubilāre atbildēja uz jautājumu, vai mūžā redzēts daudz grūtību. Vienmēr steigusies, strādājusi, bijusi veselīga, svērusi 72 kilogramus. Tagad gan kājām vairs neesot spēka. Istabu varot pāriet, tikai turoties pie meitas Elziņas rokas. Tāpēc savu meitu arī saucot par stipro koku, pie kā pieturēties. Palīdzējusi izaudzināt savus 12 mazbērnus. Mazmazbērniņu esot 23, gandrīz visi jau lieli, tikai divi vēl pamazi. Tajā mājā, kurā viņa ieprecējusi, tagad dzīvojot vecākais dēls un sieva. Mans vīrs bija ļoti labs, ļoti dievbijīgs, katru svētdienu gāja uz baznīcu. Es to nevarēju, jo man bija jāaudzinā bērniņi. Viņš uzpaseja baznīcu, bija strādīgs, nedzēra, nebija pipnieks, — labs cilvēks, — atmiņās kavējās simtgadniece. Visas ēkas tikušas būvētas no jauna, jo viņa ievēduši vecā mājā. Mūra stalli vīrs uzņēmējis, šķūņus uztaisījis. Strādnieki bijuši krieviņi no Daugavpils, Sofija viņiem gatavojusi ēdiena.

● Simtgadniece Sofija Moče savas lielās jubilejas priekšvakarā ir pateicīga Dievam par viņai piešķirto izturību, spēku un veselību. Foto: A.Dzerkalis

Vecumdienās vairākus gadus nodzīvojuši pēc kārtas pie katra bērna. Visi strādājuši, vecmammai vajadzējis palīdzēt audzināt mazbērnus. No meža uz mājām nesuši zarus, vīrs sējis pirts slotas, jo tās varēja pārdot. Dažiem no mazbērniem tolaik bijis pa diviem, citiem — pa četriem gadiem. Līdz 95 gadiem varējusi strādāt, stāstīja sirmā māmuļa.

Visi Sofijas bērni, izņemot vecāko dēlu, pasaulē nākuši mājās, bez braukšanas uz slimnīcu. Kad dzimusi Elziņa — pirmā meita, Sofija līdz pašas mātes atnākšanai savu jaundzimušo bērnu paspējusi pati nomazgāt.

Ļaujām vecajai māmuļai atpūsties pēc garās sarunas, un lūdzam Elizabeti pastāstīt par savu braļu un māsu dzīves gaitām, dalīties atmiņās par saviem vecākiem. Rīga, Birži, Jēkabpils un Līvāni, — tās ir vietas, kur dzīvo simtgadnieces atvases. Visi savulaik ieguvuši vidējo izglītību, tagad jau sasnieguši cienijamu vecumu, ir pensionāri. Vecāki vienmēr daudz un smagi strādāja, atceras Elizabete. Pašu celtajā kūti, ko nacionalizēja kolhoza vajadzībām, māte kopusi teļus un cūkas. Pie darba likti arī bērni.

Kopā ar meitu Elizabeti un viņas vīru Antonu sirmā māmuļa dzīvo jau desmit gadus, Līvānos nosvinēta 90 gadu jubileja. Šo svētku mirklī iemūžināti dau-

dzās fotogrāfijās, arī tas, kā jubilāre deļo ar mazdēliem. Albumā glabājas arī fotogrāfijas, kurās Sofija redzama septiņdesmitajos, astoņdesmitajos gados tautas tērpā un kopā ar Zundānu dziedātājām. Sofija Moče arī bija viena no pirmajām Zundānu sievu ansambļa, ko tagad pazīstam ar nosaukumu folkloras kopa «Turki», dibinātājām. Lūgta pastāstīt par dziedāšanu, jubilāre teica, ka visu mūžu mīļākās bijušas tautas dziesmas, kā arī Kārļa Ulmaņa laikos bieži dziedātā «Nevis slinkojot un pūstot». To nodziedāja arī šoreiz. Skolas laikā bijusi laba skolniece, un atmiņā palicis kāds dzejolītis, ko skaitījusi pie eglītes, — par kalponīti, kas aukstā, puteņainā naktī bridusi pie slimā dēla. Viņa joprojām jūt līdzīgu kalponīti, tāpēc dzejolīti norunā ar asarām acīs.

Agrākos laikos laukos dzimšanas dienas netika īpaši izceltas un svinētas, mēs pie mammas braucām atzīmēt Ziemassvētkus, protams, līdz ņemot dāvanas. Mamma vienmēr bija visu sarūpējusi, sacēpusi un sašmorējusi, sagaidīja arī ar pašceptu maizi, stāsta Elizabete. Nevienai ienācēju no mājām nav izlaidusi, to nepacienājot, draugu viņai bijis ļoti daudz, kur vien viņa dzīvojuši. Visas tagadējās Elizabetes draudzenes esot arī mammas draudzenes, un, kad Elizabete kopā ar senioru kori dodoties koncertizbraukumā, sirmā mammitē par visiem skaitot lūgšanas, lai nekais sliktis nenotiekot. Spēka gados arī audusi līnu palagus, adījusi, daudz tamborējusi.

Pirms Ziemassvētkiem un pirms Lieldienām savas draudzes locekļi apciemoti katoļu draudzes priesteris, arī šogad māmuļa ar prieku sagaidījusi šo īpašo viesi. Uz simtgadnieces sveikšanu pieteikusies novada dome, nāksot arī citi ciemiņi.

Pirms simts gadiem, kad tika kārts šūpulis Sofijai, vēl nebija pat Latvijas valsts. Simts gadu laikā pasaule pārmainījusies līdz nepazīšanai. Bet stiprāks par laiku ir cilvēks, kas gadiem cauri spēj iznest tādu sirds siltumu un gaišumu, pie kura sildīties gan savējiem, gan svešiem.

L.Rancāne

ZVANI!

Par aktuāliem jautājumiem katru darbdienu uzklausīsīm jūs pa tālr. 5307056.

Un atkal gribas ticēt Brīnumam...

Ziemassvētku tuvums ir brīdis, kad varenais debesu spīdekļis — Saule — pierimst savā skrējienā un apstājas, lai padomātu un apjaustu, ka gana auļots. Īstais laiks sākt atpakaļceļu lielajās Visuma šūpolēs. Tāpat bija pirms sešiem mēnešiem, kad pēc Jāņiem pa minūti vien dienas raucās isumā. Tagad varēsim priecēt sevi ar domu, ka jau pēc pāris nedēļām sāksim palēnām izjust — nāk, gaisma nāk tuvāk.

Ziemassvētku tuvums ir brīdis, kad gribas mieru un nesteidzīgu rāmumu. Bet kas to deva! Vēl nebija sācies decembris, kad radio, šķiet, pēkšņi aprūcies melodiju, jo no rīta līdz vakaram tikai zvaniņu šķindas, «zemi klāj sniegs» un «eglīte laistās un mirdz». Bet visbriesmīgākais ir tās televīzijas reklāmas — nāciet, pērciet, tērējiet, ja maciņā nav iekrāts, ņemiet aizdevumu bankā!.. Un mēs kļūstam kā apmāti, kā nozombēti. Sastādām sarakstus ar nepieciešamajām dāvanām un metamies skaļajā, satrauktajā pūlī, ko sauc par pircējiem. Tur visi kļūstam vienādi — gan taupīgie, gan izšķērdīgie, jo nez kāpēc esam simtprocentīgi pārliecināti, ka Ziemassvētki tieši tam arī domāti.

Ziemassvētku tuvums ir brīdis, kad gribas saņņot un atcerēties. Par bērības baltajām kupenām, par to, kā no vectēva mežā nocirstās un atnestās eglītes virtuvē pamazām kusa sniegs un pilēja plītspriekšā. Un tā dievīgā svaigo skuju un vecāsmātes cepto pīrāgu smarža... Tā vien liekas, ka pēc gadiem šīs atmiņas būs kaut kas tikpat reliktis kā mūžīgajā sasalmū atrastie dinozauru kauli. It kā aptaustāmi, bet mistiski un neizprotami. Uz to pusi jau iet, jo veikalos arvien vairāk piedāvā plastmasas egles (izrādās, esot arī nedegošas!) ne tikai zaļā, baltā, bet arī indīgi rozā un pat melnā krāsā. Ir tajā visā savs labums — skujas nebirst uz paklāja un mežus saglabājam —, bet nav svaiguma un vieglo skumju, kas reiz uzvēdīja no istabas stūra.

Ziemassvētku tuvums ir brīdis, kad bieži runājam par līdzietību, iejutību un mīlestību. Runājam gan, bet kā izturamies? Bārstām viens otram pārmetumus kā sausus zirņus, vīpsnājam par citu labajiem nodomiem un darbiem, bet mīlestību ieslēdzam visdziļākajos kambaros, lai nemaisās pa kājām. Vēl saka, cilvēks pats esot savas dzīves — pasaules lielākā mākslas darba — radītājs. Bet, lai to izveidotu Dievam, cilvēkiem un sev par prieku, ir vajadzīgs liels talants un stiprāka griba. Daudz daudz stiprāka griba, nekā mēs līdz šim esam raduši rīkoties, savu mērķu sasniegšanai palāujoties uz kādu citu. Ir skaidrs, ka neviens — ne kaimiņš, ne rads, ne pašvaldība un pat ne valdība — par mums nedomās un aiz rokas pie laimes galda nevedīs.

Ziemassvētku tuvums ir brīdis, kad gribas vēlēt labu, teikt labus vārdus, dot labus padomus. Pēdējā laikā arvien biežāk nācies pārliecināties, ka neviena ceļa soma, neviens seifs un pat ne drošākā ārzemju banka nesniedz absolūtu drošību. Mantai un naudai varbūt jā, taču runa ir par ko citu. Par labāko glabātuvu ir izrādījusies gadsimtiem novārtā atstātais mantu kambaris — cilvēka sirds. Ja vien ir, ko tur iekšā glabāt. Ticību, cerību, mīlestību... Vēlēsim cits citam šīs visdārgākās lietas kaut reizi gadā, kaut Ziemassvētku vakarā. Mēs labprāt pieļaujam, ka mūs izmanto valsts, nepretojamies, ja to dara kāda iestāde, bet atsakāmies no brīvas gribas kalpot kādam dzīvam cilvēkam un neapziņamies, kas vienīgi šis ceļš, kas tiek iests cilvēku dēļ, nekad nav velti mērots.

Ziemassvētku tuvums ir brīdis, kad brīnumi notiek, vienalga, vai mēs tiem ticam vai neticam. Lai jums izdodas!

L.Kirillova

Tradicionālo pantiņu skaitīšanu pie eglītes lai jūsu mājās nomaina skanīgās Ziemassvētku dziesmas. Dziediet tās kopā ar bērniem un mazbērniem, lai šīs melodiskās Ziemassvētku dziesmas nepaliek tikai kā vēstures liecība.

Jūs, bērniņi, nāciet

Jūs bērniņi nāciet ar priecīgu prāt!
Pie svečites Betlemē visi nu klāt!
To prieku lai katris nu sirsnīgā jūt,
Ka debesu tētiņš sav dēlu mums sūt'.

Ak, eita tur kūti pie silītes ar'.
Pie svečites gaismiņas skatīties var,
Ka autiņi tiri tur bērniņu sedz,
Par eņģeļiem jaukāku guļot to redz.

Tur guļ viņš, ak, bērni, uz salmiem un sien'.
Marija un Jāzeps to skata arvien,
Tur ganiņi ienāk un ceļos tie krīt,
Un eņģeļi dzied gaisā: un Dievs pie jums mit.

Ak, metieties ceļos kā gani ir jūs
Un salieciēt rociņas, pateikt jums būs,
Un liksmojiet priecīgi eņģeļiem līdz:
«Tev mīlējam, bērniņ, kas autiņos tīts.»

Ko dosim, mēs, bērni, ko dāvāsim Tev?
Ak, saņem mūs pašus par dāvanu sev!
Tu negribi mantas, ko pasaule dod,
Bet sirdi it šķīstu, kas godāt Tev' prot.

Klusa nakts, svēta nakts

Klusa nakts, svēta nakts!
Visi dus, nomodā
tikai un Jāzeps un Marija
kūti Dāvida pilsētā.
Jēzus silītē dus.
Jēzus silītē dus.

Klusa nakts, svēta nakts!
Ganiem Dievs novēl pats
dzirdēt eņģeļus slavējam,
tuvu tālu skandinām:
Kristus, glābējs ir klāt!
Kristus, glābējs ir klāt!

Klusa nakts, svēta nakts!
Dieva dēls, Tava acs
mirdz mums dievišķā mīlībā:
Gods Tev! Dvēsele pestīta;
Jo Tu dzimis par mums,
Jo Tu dzimis par mums!

Ak, tu priecīga

Ak, tu priecīga, ak, tu svētīga
ziemas svētku dieniņā!
Kristus ir dzimis,
viss ienaids rimis.
Priecājies, priecājies draudzē!

Ak, tu priecīga, ak, tu svētīga
ziemas svētku dieniņā!
Kristus ir nācis,
pestīt mūs sācis.
Priecājies, priecājies draudzē!

Ak, tu priecīga, ak, tu svētīga
ziemas svētku dieniņā!
Eņģeļi ne kavē,
Kristu tie slavē.
Priecājies, priecājies draudzē!

Brīvprātīgie jaunieši no Eiropas valstīm strādā Livānos

Livānu 2. vidusskolas skolēniem šajā mācību gadā ir iespēja divas no Eiropas valstīm – Franciju un Norvēģiju iepazīt tuvāk, ne tikai no mācību grāmatām, bet arī kontaktējoties un draudzējoties ar šo valstu pārstāvē. Skolā kopš oktobra uzturas divas brīvprātīgās – Anucka Ligerone no Francijas un kopš decembra – Marlina Vestereja no Norvēģijas.

Kā informēja Livānu 2. vidusskolas direktore Klavdija Daukste, mācību iestāde atsaucās aģentūras, kas Latvijā organizē un koordinē Eiropas Savienības brīvprātīgo jauniešu uzņemšanu, ierosinājumam un pēc apspriešanās ar skolas administrācija nolēma piedalīties starptautiskajā projektā «Jaunatne darbībā». Skolēni jau atzinīgi novērtējuši abu ārzemnieču klātbūtni skolā, jo jaunieši aktīvi iesaistās pasākumos, tiek ar audzēkņiem, vada nodarbības, daudz stāsta par savām valstīm, par to iedzīvotājiem, tradīcijām. Anucka bija izteikusī vēlmi vairāk nodarboties ar pirmsskolas izglītības grupas bērniem, bet Marlina darbojas ar skolas pašpārvaldi. Klavdija Daukste stāstīja, ka skolēniem patīkot praksē izmantot savas angļu valodas zināšanas sarunā ar cilvēkiem, kuri

nepazīna ne latviešu, ne krievu valodu.

Brīvprātīgo darbu skolā koordinē mentores, kas pirms tam izgājušas speciālu sagatavošanas kursu trīs dienu garumā. Ar Anucku sadarbojas pedagoģe un skolas bibliotekāre Ināra Bojāre, ar Marlinu – skolotāja Irina Šestapalova.

Ināra Bojāre stāstīja, ka viņas aizbilstamā kopā ar pirmsskolas izglītības grupas bērniem zīmē, dejo, māca viņiem fotografēt, angļu valodas vārdus, bet pati apgūst latviešu valodu, stāsta par savu valsti, vada kulinārijas, rokdarbu un multfilmu veidošanas nodarbības, novada inženiertehnoloģiju un inovāciju centrā vada franču valodas kursus, piedalās Tradīciju skolā.

Abas brīvprātīgās Livānu 2. vidusskolā darbosies līdz šī mācību gada beigām. Brīvprātīgo jauniešu uzturēšanās izdevumi tiek segti projekta ietvaros. Livānos pašlaik uzturas arī trešais brīvprātīgais – Bjorns Hellers no Vācijas. Jaunieši ieradās jau jūnijā, strādā Livānu pirmsskolas izglītības iestādē «Rūķi», un, kā informēja iestādes vadītāja Aija Grugule, strādā par pedagoga palīgu, pa mēnesim pavadot katrā no 11 grupām. Visi trīs brīvprātīgie jaunieši mitinās irētā trīsistabu dzīvoklī.

L.Rancāne

● Marlina Vestereja un Anucka Ligerona visu mācību gadu būs kopā ar Livānu 2. vidusskolas skolēniem, prezentējot savas valstis un vienlaikus iepazīstot arī Latviju.

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

Nākotne ir sākusies

Senais stāsts par trešo tēva dēlu, kurš atmodina dzīvību stikla kalnā un atnes karalvalstij gaismu, nu tiek stāstīts jaunās skaņās. "Trešais tēva dēls" ir Latvijas vēsturē nebijis bibliotēku attīstības projekts, jauna gaisma un dzīvība visās 874 Latvijas pašvaldību publiskajās bibliotēkās. Ātrgaitas bezvadu internets. Garantēta interneta lietošana bez maksas. Vismūsdiēnīgākie datori. Īpaši apmācīti darbinieki. Katrā bibliotēkā, arī tavējā! Kādreiz – vienkārši grāmatu krātuves, jau drīz – moderni zinību centri. Tāds būs nākotnes bibliotēku devums attīstībai. Arī tavējai.

TREŠAIS TĒVA DĒLS

publiskās bibliotēkas attīstībai

LR KULTŪRAS MINISTRIJA UN VALSTS AĢENTŪRA "KULTŪRAS INFORMĀCIJAS SISTĒMAS"
SADARBĪBĀ AR BILA & MELINDAS GEITSU FONDU

PAŠVALDĪBĀS

Aglonas pagastā

■ BRĪDINA PARĀDNIĒKUS. Pagasta padomes grāmatvedības darbinieki, tuvojoties budžeta gada noslēgumam, lielāku uzmanību pievērsuši personām, kuras atrodas parādnieku sarakstā un nav samaksājušas īpašuma nodokli vai ir parādā par komunālajiem pakalpojumiem. Jau iepriekš visiem izsūtītas brīdinājuma vēstules. Pašlaik kopējā parādu summa ir aptuveni 10 000 latu.

■ RISINA ZEMES JAUTĀJUMUS. Pagasta padomes sēdēs ikreiz tiek izskatīti daudzi jautājumi, kas saistīti ar zemes lietām — īpašumiem tiek piešķirtas adreses un nosaukumi. Pēdējā sēdē sakarā ar aktivitāti zemes īpašumu uzmērīšanā izskatīti iesniegumi, kuros izteikti lūgumi samazināt zemes izpirkšanas maksu. Katrs gadījums tiek vērtēts individuāli, ņemot vērā vairākus faktorus. Piemēram, ja persona 10 gadus ir nostrādājusi lauksaimniecībā, tiek piešķirta 20 procentu atlaide, tāpat zemes izpirkšanas maksa tiek samazināta arī ģimenēm, kuras audzina trīs un vairāk bērnus.

■ PLĀNO REKONSTRUĒT IELU APGAISMOJUMU AGLONĀ UN JAUNAGLONĀ. Pašvaldība noslēgusi līgumu par tehniskās dokumentācijas izstrādi Aglonas ciemata ielu apgaismojuma rekonstrukcijas darbiem, kas visvairāk nepieciešami teritorijā pie Aglonas bazilikas. Kā skaidro pašvaldības vadītājas vietniece, nepieplidijušās cerības finansējumu saņemt projektu ceļā, tāpēc uzdevuma realizācijai tiks meklētas iespējas pašu spēkiem.

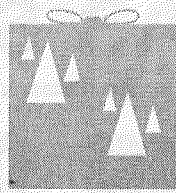
Tālākos plānos paredzēts ielu apgaismojuma rekonstrukciju veikt arī Jaunaglonā.

■ PRIVATIZĀCIJA TUVOJAS NOSLĒGUMAM. Lidz gada beigām Aglonā visas dzīvojamās mājas būs pilnībā privatizētas. Pašlaik privatizācijai nodotas divas pēdējās ēkas — Broka ielā 3 un Cirišu HES dzīvojamā māja.

Pelēču pagastā

■ ARĪ NĀKAMGAD TURPINĀS REMONTĒT PAŠVALDĪBAS CEĻUS. Šogad viena no pagasta padomes deputātu prioritātēm bija rūpes par pašvaldības ceļiem. Lielākā summa – aptuveni 96 tūkstoši latu – bija atvēlēti ceļa Solka – Ārdava remontēšanai, kas būtiski uzlabos satiksmi un nodrošinās ērtāku nokļūšanu uz skolu bērniem. Diemžēl sliktu klimatisko apstākļu dēļ būvdarbi iekavējušies, taču nedaudzajās šī gada darba dienās būvnieki sola galvenos darbus pabeigt.

Pašvaldības vadītājs Juris Kovaļevskis «Novadnieku» informēja, ka ceļu sakārtošanai finansējums no ceļu (ielu) fonda paredzēts arī nākamā gada budžetā. Aptuveni divu kilometru garumā remontēs ceļu no Kozupiem līdz Krasnagorkai. Būvdarbu tāme jau sagatavota, notiek cenu aptauja, lai izvēlētos būvorganizāciju.

Agrozībā 1 lata monētas ar sniegavīra attēlu

Lai gājiens pēc Ziemassvētku eglītes nebeigtos ar sodu

Latvijas Banka decembrī laidusi apgrozībā jaunu 1 lata apgrozības monētu ar sniegavīra attēlu reversā. Tā ir likumīgs maksāšanas līdzeklis Latvijas Republikā. Monētas nonāks aprītē tāpat kā cita apgrozības nauda – ar banku starpniecību sasniedzot tirdzniecības un citus uzņēmumus un iedzīvotājus. Latvijas Banka turpina dažādot Latvijas naudas dizainu ar ierobežotas tirāžas 1 lata monētām, iekļaujot tajās Latvijai raksturīgas zīmes, tēlus, notikumus. 2007. gada apgrozības vienlatnieku dizainu rindā pūcēsaktai, ko daudzi iepazīna tikai no Jāņos iznākušās 1 lata monētas, nu seko ikvienam tuvs ziemas un bērības prieku

tēls – sniegavīrs. Apgrozībā ir monētas ar stārķa, skudras, baravīkas, Sprīdiša, Pētergaila, klijģera, Jāņu vainaga, priedes čiekura un pūcēsaktas attēlu. Šādas monētas paredzēts izlaist arī turpmāk, līdz Latvija kļūs par pilntiesīgu Ekonomikas un monetārās savienības dalībvalsti un ieviesīs eiro. Monētas grafisko dizainu veidojusi Daina Lapiņa un ģipša modelis – Ligita Franckeviča.

Jaunās 1 lata monētas kaltas Austrijas kaltuvē. Jaunās 1 lata monētas reversā attēlots sniegavīrs. Aversā zem Latvijas ģerboņa redzams jaunās monētas kalšanas gads – 2007. Citu atšķirību – monētas jostas, izmēra, izmantotā metāla un svāra ziņā – starp

jauno monētu un citām 1 lata apgrozības monētām nav. Monētas tirāža ir viens miljons, un tā tāpat kā citām īpašajām apgrozības monētām netiks papildināta. Tīrāža noteikta, lai monētu pietiktu cilvēkiem, kuri to vēlēšies uzglabāt, taču apgrozībā (maksājumos) tās parādītos reti.

Ziemassvētki un gadu mija nav iedomājama bez eglītes vai čiekuru pilna zara. Kā sagādāt sev šo prieku likumīgi, nenodarot ļaunumu mežam un nesagādājot problēmas sev pašam?

Valsts meža dienests informē, ka vienkāršākais ir to nopirkt. Taču tikamu eglīti var izvēlēties arī mežā. Tāpat kā iepriekš arī šogad Latvijas valsts mežos ikviens iedzīvotājs drīkst nocirst vienu eglīti (celma diametrs līdz 12 cm) uz kvartālu linijām, uz robežlinijām, grāvjos, elektrolīniju trasēs. Eglītes nedrīkst cirst mežos, it sevišķi jaunaudzēs un stādījumos. Pašvaldību mežos un privātajās teritorijās eglītes cirst nedrīkst.

Par eglītes nociršanu neatļautā vietā piemērojams naudas sods no 50 līdz 500 latiem. Informāciju par to, kur drīkst cirst eglītes, var saņemt Latvijas valsts mežu mežsaimniecībās, rajona mežniecībās, kā arī pie vietējiem mežsargiem.

VID LATGALES REĢIONĀLĀ IESTĀDE INFORMĒ

Par izmaiņām individuālā darba reģistrācijas kārtībā

VID Latgales reģionālā iestāde informē, ka pieņemti grozījumi likumā «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli». Izmaiņas saistītas ar individuālā darba reģistrāciju.

Sākot ar 2008. gada 1. janvāri, fiziskām personām, kas veic saimniecisko darbību un nav reģistrētas Komercreģistrā kā individuālie komersanti, pieteikumu par reģistrāciju jāiesniedz uzreiz attiecīgajā VID teritoriālajā iestādē pēc savas dzīvesvietas.

Līdz gada beigām pašvaldības individuālā darba veicēju reģistrāciju veic iepriekšējā kārtībā. Tātad šī gada beigās izniegtie patenti vai individuālā darba veicēja reģistrācijas apliecības būs derīgas līdz patentā vai reģistrācijas apliecībā noteiktā termiņa beigām, bet ne ilgāk kā līdz 2008. gada 31. decembrim.

Par grozījumiem Dabas resursu nodokļa likumā

Ar 2008. gada 1. janvāri stāsies spēkā grozījumi likumā «Par dabas resursu nodokli».

Ir palielinātas un noteiktas nodokļa likmes plastmasas maisiņiem, kurus pircēja ērtības vai reklāmas noformējuma dēļ preču vai produktu pirkumam pievieno tirgotājs. Jaunās likmes ir šādas:

- ja 1000 maisiņu svārs nepārsniedz 3 kilogramus – 2,60 latu par vienu kilogramu;

- ja 1000 maisiņu svārs pārsniedz 3 kilogramus – 0,80 latu par vienu kilogramu.

Tādējādi, lielajiem plastmasas maisiņiem, kurus var lietot vairākas reizes, ir noteikta zemāka nodokļa likme.

Plastmasas maisiņiem, kas izgatavoti no videi draudzīgas bioplastmasas, nodokļa likme 2008. gadā būs 0,15 latu par vienu kilogramu. Likums papildināts ar bioplastmasas termina skaidrojumu: bioplastmasa ir bioloģiski noārdāma plastmasa (biopolimērs), kuras sastāvdaļas pilnībā vai gandrīz pilnībā iegūtas no atjaunojamām izejvielām.

Ar grozījumiem likumā ir noteikts, ka energoapgādes komersants, ja tas akmeņogles, koksu un lignītu (brūnogles) izmanto citiem mērķiem, nevis elektroenerģijas ražošanai vai siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanai koģenerācijas procesā, maksā dabas resursu nodokli.

Pirotehnikas ieviešana – tikai ar atļaujām

Pēdējos gados arvien vairāk iedzīvotāji svētkos debesīs mēdz izšaut krāšņus ugunspuķes, īpaši gadumijā. Par pirotehnikas izstrādājumu ieviešanu Latvijā un izvešanu no tās informē VID Latgales reģionālās iestādes Muižas pārvaldes Muižas darbību koordinācijas daļas priekšnieks Guntars Kokins.

Pirotehniskie izstrādājumi pēc sprāgstvielu satura, to funkcionālās nozīmes (*izklaides vai profesionālie*), iespējamās bīstamības pakāpes (*piemēram, degļa garums, degšanas laiks, šāviņa veids u.c.*) tiek iedalīti 1., 2., 3. un 4. klases pirotehniskajos izstrādājumos. Pirotehnisko izstrādājumu pārvadāšanu pāri Latvijas Republikas robežai kontrolē muitas iestādes, kas Valsts policijas izsniegtajā ieroču izvešanas un ieviešanas atļaujā veic nepieciešamās atzīmes par šaujamo ieroci un tā municijas ieviešanu vai izvešanu.

Fiziskai personai, kas sasniegusi 16 gadu vecumu, ir tiesības iegādāties 1. un 2. klases pirotehniskos izstrādājumus, bet personām no 18 gadu vecuma ir tiesības iegādāties arī 3. klases pirotehniskos izstrādājumus.

Jebkuras klases pirotehniskos izstrādājumus eksportēt, importēt vai pārvadāt tranzītā drīkst tikai ar Iekšlietu ministrijas Valsts policijas izsniegtajām speciālajām atļaujām (licencēm), kā arī ir nepieciešama Stratēģiskas nozīmes preču kontroles komitejas izsniegta speciālā atļauja. 3. un 4. klases pirotehniskos izstrādājumus aizliegts pārvadāt sabiedriskajos transportlīdzekļos.

Izņēmuma gadījumos 1. klases pirotehnisko izstrādājumu importa, eksporta un tranzīta operācijas komersants veic bez Stratēģiskas nozīmes preču kontroles komitejas izsniegtas importa, eksporta vai tranzīta speciālās atļaujas (licences), tādā gadījumā komersantam uz robežas muitai ir jāuzrāda Latvijas Attīstības aģentūras Eksporta un importa kontroles un uzskaites departamenta izsniegta izziņa.

Valsts policija atļauj atsevišķu veidu 1. klases pirotehnisko izstrādājumu (*piemēram, plaukšķenes, brīnumsvēces, galda dzirksteļu strūklakas*) importu, eksportu un realizāciju bez speciālās atļaujas (licences), ja komersants nodrošina izstrādājumam atbilstošu nosaukuma, skaidri salasāmas lietošanas instrukcijas un, ja iespējams, ražotāja (izplatītāja) komersanta nosaukuma un adreses pievienošanu pirotehniskajiem izstrādājumiem.

Sīkāku informāciju var saņemt VID LRI Muižas pārvaldes Muižas darbību koordināciju daļā, Daugavpils, Rīgas ielā 4/6, 101. kabinetā, tālr. 65406251.

Par akcīzes preču inventarizāciju

No 2008. gada 1. janvāra palielinās nodokļa likmes akcīzes precēm: cigaretēm, alkoholam, naftas produktiem. Kas jāzina akcīzes preču tirgotājiem, informē VID Latgales reģionālās iestādes Preiļu nodaļas Nodokļu maksātāju konsultāciju daļas priekšniece Mārīte Jokste.

Persona, kas saņēmusi speciālo atļauju (licenci) tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecībai, inventarizē uzskaitē esošo tabakas izstrādājumu krājumus pēc stāvokļa uz nākamā mēneša pirmo datumu pēc nodokļa likmju maiņas, respektīvi uz 01.02.2007. Inventarizācijas sarakstus jā sastāda vismaz trijos eksemplāros, no kuriem vienu (kopā ar nodokļa aprēķinu) 15 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek inventarizācija) iesniedz Valsts ieņēmumu dienesta nodaļai, kurā tā reģistrējusies kā nodokļu maksātājs, un vienu eksemplāru uzglabā katrā tabakas izstrādājumu uzglabāšanas un realizācijas vietā. Informāciju, par to, kas jānorāda inventarizācijas sarakstā, var saņemt VID nodaļā, zvanot konsultantiem (tālr. 65307706, 65307709, 65307727).

Valsts budžetā maksājamo nodokļa starpības summu aprēķina un samaksā 15 dienu laikā pēc inventarizācijas veikšanas (ieskaitot dienu, kad notiek inventarizācija uz kontu LV47TREL1060000534100) par to attiecīgo tabakas izstrādājumu daudzumu, ko iegūst no inventarizācijas sarakstā uzskaitītajiem daudzumiem, atskaitot laika periodā starp nodokļa likmes maiņas un inventarizācijas dienu saņemto tabakas izstrādājumu daudzumu.

Savukārt akcīzes preču vairumtirgotāji un personas, kas saņēmušas speciālo atļauju (licenci) alkoholisko dzērienu vai naftas produktu mazumtirdzniecībai, palielinoties nodokļa likmēm alkoholiskajiem dzērieniem, tabakas izstrādājumiem un naftas produktiem, pēc stāvokļa uz 01.01.2008. inventarizē arī uzskaitē esošo attiecīgo alkoholisko dzērienu, tabakas izstrādājumu vai naftas produktu krājumus.

Par grozījumiem likumā «Par akcīzes nodokli»

Ar 2008. gada 1. janvāri stāsies spēkā grozījumi likumā «Par akcīzes nodokli». Būtiskākie grozījumi:

- ✓ Palielinātas akcīzes nodokļa likmes svinu nesaturošam benzīnam, svinu saturošam benzīnam, petrolejai un dieseldegvielai, tās aizstājējproduktiem un komponentiem, kā arī citiem naftas produktiem.

- ✓ Papildināti gadījumi, kad piemērojami nodokļa atbrīvojumi tabakas izstrādājumiem, bezalkoholiskajiem dzērieniem un kafijai.

- ✓ Precizēta akcīzes nodokļa maksāšanas kārtība akcīzes precēm, kuras marķētas ar akcīzes nodokļa markām un par kurām nav samaksāts akcīzes nodoklis 180 dienu laikā.

- ✓ Papildināti gadījumi, kad akcīzes preču noliktavas turētājam, apstiprinātajam tirgotājam vai nodokļa maksātāja pārstāvim jāsamaksā akcīzes nodoklis valsts budžetā vai jāpiemēro nodokļa atbrīvojums par akcīzes preču atlikumiem, ja tiem izsniegta speciālā atļauja (licence) zaudējusi spēku vai anulēta.

- ✓ Izdarīti grozījumi attiecībā uz akcīzes nodokļa pārskaitīšanu nodokļu parādu segšanai, turpmākajiem nodokļu un citu nodokļu maksājumiem vai atmaksai akcīzes precēm, kuras laistas brīvā apgrozījumā Latvijas Republikā un ir samaksāts akcīzes nodoklis, bet kuras komersanti izved no Latvijas Republikas uz citu dalībvalsti.

- ✓ Izdarīti grozījumi un papildināti gadījumi par akcīzes nodokļa marķu atgriešanu Valsts ieņēmumu dienestam.

- ✓ No nodrošinājuma veidiem, ar kuriem akcīzes nodokļa maksātājs var veikt darbības ar akcīzes precēm un izmantot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, ir izslēgts ķīlas līgums, ko noslēdz ar Valsts ieņēmumu dienestu.

- ✓ Izslēgts pilnvarojums Ministru kabinetam noteikt iznīcināšanas, pārstrādāšanas vai izmantošanas kārtību akcīzes precēm, kuras ir lietiskais pierādījums vai arestētā manta kriminālprocesā, izņemtā manta administratīvo pārkāpumu lietā vai par kurām ir pieņemts lēmums (spriedums) par to piekrišanu valstij.

Likuma pārejas noteikumus ir noteikts, ka ar 2008. gada 1. janvāri, palielinoties nodokļa likmēm:

- 1) apstiprināts tirgotājs, persona, kas saņēmusi speciālu atļauju (licenci) alkoholisko dzērienu vai tabakas izstrādājumu vai naftas produktu vairumtirdzniecībai vai mazumtirdzniecībai, inventarizē uzskaitē esošo alkoholisko dzērienu, tabakas izstrādājumu vai naftas produktu krājumus;

- 2) akcīzes preču noliktavas turētājs, importētājs vai nodokļa maksātāja pārstāvis inventarizē uzskaitē esošo alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa marķu krājumus, ja par attiecīgajām akcīzes precēm nodoklis atbilstoši saņemtajām akcīzes nodokļa markām ir samaksāts saskaņā ar šā likuma 23. panta trīspadsmito daļu.

Pārejas noteikumus arī noteikta tabakas izstrādājumu inventarizācijas kārtība un nodokļa likmju summas maksāšanas kārtība.

Ziemassvētku himna «Klusa nakts, svēta nakts»

1818. gada decembrī, dažas dienas pirms Ziemassvētkiem, nelielā Austrijas ciemā – Oberndorfā pie Zalcburgas, draudzes mācītājs Jozefs Mors vēlā vakara stundā cauri sniegpuutenim devās pie kādas sasirgušas sievietes. Tad, kad pēc vairākām stundām viņš pa šo pašu ceļu gāja mājup, putenis bija norimis. Balts sniegs klāja zemi, debesis spoži mirdzēja zvaigznes, nakts klusums bija līdzīgs burvībai... Mācītāja domās radās kaut kas dzejolim līdzīgs: klusa nakts, svēta nakts, visi dus...

Mājās radās viss dzejolis. Netālu dzīvoja mācītāja draugs – skolotājs un baznīcas ērģelnieks – Francis Ksavers Grūbers. Nākamā rītā J. Mors ieradās pie viņa un ierosināja dzejolim sacerēt mūziku. Tas notika istajā brīdī, jo baznīcas ērģeles bija sabojājušās, bet meistars no Zalcburgas varēja ierasties tikai pēc svētkiem. J. Mors un F. K. Grūbers iepazīstināja draudzi ar jauno dziesmu dievkalpojuma laikā. Baznīcas korim bija laiks tikai dažiem mēģinājumiem. Draudze zināja, ka dievkalpojums notiks bez ērģeļu pavadījuma. F. K. Grūbers visām dziesmām pavadījumu spēlēja uz vijoles. Un tad cilvēki izdzirdēja jauno melodiju. Katru dziesmas pantu vispirms J. Mors nodziedāja solo, pēc tam to izpildīja baznīcas koris. Šoreiz notika dievkalpojums pilnīgi neparedzēts gadījums: draudze lūdza atkārtot jauno dziesmu vēl divas reizes.

Pēc svētkiem ieradās ērģeļu meistars un aizveda jaunās dziesmas vārds un notis uz Zalcburgu. Brīnišķīgā dziesma pēc neilga laika kļuva pazīstama arī galvaspilsētā Vīnē. Austrijas imperators pavēlēja to turpmāk dziedāt katros Ziemassvētkos visā valstī. Tā sākās Ziemassvētku himnas «Klusa nakts, svēta nakts» triumfa gaita pāri pasaulei. Abiem autoriem – J. Mors un F. K. Grūberam – viņu dzimtajā ciemā uzcēla pieminekli. Taču īstais piemiņas apliecinājums ir katru gadu no jauna atskaņotā dziesma.

Latviešu valodā to pirmo reizi pārtulkoja Kārlis Jūlijs Veirhs un publicēja 1859. gadā izdevuma «Dziesmu vaiņags» pirmajā burtiņā.

Latviešu oficiālajā baznīcas dziesmu grāmatā «Klusa nakts, svēta nakts» pirmo reizi ievietota 1902. gadā «Kurzemes dziesmu grāmatā».

(No grāmatas «Ziemassvētku laikā»)

Ziemassvētku galds – vēde

Latviešu tautas ticējumi vēsta: lai mājās valdītu pārticība un laime, Ziemassvētku vakarā pie galda jāsežas deviņas reizes. Ir pilnīgi skaidrs, ka ar pelēko zirņu un pupu vārīšanu un cūkas kājiņu šmorēšanu vien nepietiks – mielastā jābūt arī kam jaunam un nebijušam. Nu ko, vēl jau ir laiks pacensties un visu nepiesiešamo sarūpēt. Bet sākumā par to...

...kā rikojās sendienās

Senlatviešu tradīciju zinātāji teic, ka mūsu senči Ziemassvētku (bluķa jeb kūķa, Latgalē – kiuču) vakarā atpūtās pēc padarītiem darbiem. Ēda nemaltu labību, zirņus, pupas. Visi ēdieni tika gatavoti ar simbolisku nozīmi, piemēram, lai nākamajā gadā gaitas būtu vieglas, ēdieniem piešķīra apaļas formas. Apaļi gaļas desu likumi, apaļas karašas, lieli iepaļi pīrāgi... Svētku galdā goda vietā tika celta sāļta žāvēta cūkas galva ar visu šņukuru, kas atgādina arklu, jo tas drīz būs jāšak atkal cilāt.

Vēl Ziemassvētku vakarā jātur maize, sāls un dzīva uguns uz galda, tad nākamais gads būs svētīgs.

Padomi krāti gadu desmitiem

Par to, kas uz svētku galda būtu liekams mūsdienās, var diskutēt. Taču ir ēdienu receptes, kas gājušas gadu desmitiem ilgu ceļu, uzņēmušas sevi dažādus jauninājumus, papildinājušas ar saimnieču izdomu, garšas izjūtām un gatava ēdiena veidā vienmēr izsaukušas nebeidzamus mielasta dalībnieku tencinājumus.

Lai arī jūs, mīļie «Novadnieka» lasītāji, saviem tuvajiem radītu īstu Ziemassvētku baudījumu un nemocītu viņus ar bezgalīgu sēdēšanu pie galda un neiztrūkstošu pārēšanu, devāties uz Aglonas pagasta viesu namu «Mežinieku mājas», kur ar padomiem neskopojās un svētku galda klāšanaš zinībās dalījās mājasmāte **MARIJA LILJA MEŽINIECE**. Viņa kopā ar meitas Mārites un dēla Jāzepa ģimenēm ir aktīva Latgales kulinārijas mantojuma projekta dalībniece, biedrības «Slow Food» aktiviste un visā Latvijā zināmā pavāra Mārtiņa Rītiņa organizētās Pavārmākslas akadēmijas pēdējā kursa studente. Bet patiesībā pēdējos gados iegūtās un papildinātās zināšanas viņai ir tikai neliels papildinājums dabas dotajam un no vecmāmiņas ģēnos pārmantotajam talantam – ēdienu gatavot tā, ka, vienreiz nobaudījis, cilvēks to nespēj aizmirst.

Elļa, maize un kļockas

Lilijas kundze atsauc atmiņā savas bērnības Ziemassvētkus, kad galdā neiztrūkstoši bija pašu spiestas linsēklu eļļas bļodiņa. Ar šo specifiski smaržojošo, dzeltenīgo un tumīgo šķidrumu aizdārija gan skābētus kāpostus, gan uzlēja sagrieztiem sipoliem. Tas bija īsts Adventa laika ēdiens.

Galdā bija arī pašu cepta rupjmaize. Nu laikam būšot jāatgriežas pie vecajiem ieradumiem un jāšak cept. Veikalā pirktā ir dārga un, ar dažādiem uzlabotājiem bagātināta, kļuvusi nebaudāma. Vienīgā problēma – kur lai ņem pareizos traukus maizes raudzēšanai. Emaljētā kastrolī taču neiejauksi, īstai maizei vajag pareizo koka trauku, lai ieraugs saglabājas.

Mazliet pārsteidzošs šķiet stāsts par to, kā senāk paši siļķes sāļjuši – pielikuši pilnu mucīņu, lai visai ziemai pietiek. Izrādās, par siļķēm domātas mazās, visos vietējos ezeros mitošās zivteles, ko Latgalē sauc vienkārši *ausleites*. Viri sazvejojusi, bet sievas zivtiņas likušas koka mucīnā kārtām vien (ar visām iekšām) ar krietnu sāls kārtiņu un pamatīgu slogu virsū. Tā, lūk!

● Cūkas šņukurs jāēd ne tikai zemes arājiem, bet arī skolas bērniem, lai burti būtu apaļi un glieti.

— Lai jums visiem laba veselība! Lai jūsu mājās ienāk saticība, pārticība ar katru dienu! — «Novadnieka» lasītājiem Ziemassvētkos vēl Aglonas Lilija Mežiniece un viesu nama saimniece Mārite Mežiniece.

Jāsāk ar ķiseļiem

Kiuču vakarā galdā noteikti jābūt ķiseļiem. Protams, var vārīt no dzērveņu ogām, taču vislabāk, ja saimniecei pietiek laika un pacietības pagatavot auzu ķiseļi. Ja labība audzēta pašu tīrumā, tad neko labāku nevar vēlēties, saka Lilijas kundze.

— Ausas aplej ar siltu ūdeni, ieliek kādu rupjmaizes garoziņu un atstāj norūgt trīs līdz četras diennaktis. Kad šķidrums ir jau mazliet skābens, nolej katliņā un liek vārīt. Svarīgi zināt, ka visu laiku nāksies stāvēt pie plīts un maisīt, jo ķiseļi ir niķīgs un nedrīkst piedegt. Kad saturs sabiezē, ķiseļi gatavi. Atliek tikai saliet šķīvjos un likt galdā, pēc vēlēšanās uzkaisot cukuru vai pieliekot medu.

Sutināti kāposti

Kas par svētkiem, ja galdā netiek likti sutināti kāposti? To taču zina katrs bērns, ka Latgalē tas ir viens no svarīgākajiem un *riktīgākajiem* ēdieniem.

«Mežinieku mājās», kā jau bioloģiskā mājražotāju saimniecībā, ir nerakstīts likums, ka kāpostus audzē paši. Pietiek gan mājiniekiem, gan ciemiņiem, gan citiem patērētājiem. – Ticiet vai ne, bet jāzina, kādā mēness fāzē kāposti skābējami. Ja to darīs jaunā mēnesī, kāposti būs par cietu, ja vecā – par mīkstu. Tātad vajag skābēt pilnmēness laikā, — stāsta saimniece. – Vienmēr liekam klāt rīvētus burkānus un ķimenes, lai laba garša.

Sutināšana ir tāda. Nospiež lieko sulu, katliņā ielej nedaudz ūdens un mazliet pasautē. Pēc tam liek klāt kausētus pašmāju cūku taukus. Ar veikalā pirktajiem taukiem nevajadzētu aizrauties, jo garša būs pavisam cita. Nepilnas stundas laikā

● Vislabākās pildītās līdakas sanāk no Latgales ezeru plēsoņām, par to nav nekādu šaubu.

ēdiens gatavs. Ja kāpostu tas par labu nenāks.

Cūkas galva

Pēdējā laikā, jo sevišķi galvām brīnās vien un ne svētku ēdienu, drīzāk kā ir ļoti garšīgi. Gaumes tū varbūt labāk smeķē austiņšņukurītis. Starp citu, šajajag ēst šņukuru, tad ra burtiņiem.

Cūkas galva labi apberriem, ķiplokiem. Nekas īpašs jo galvai ir sava īpatnēja gāra, kamēr gatava. Kad tā lāka šķīvoja un apkārt izvītus kartupeļus, svaigus un Labi izskatās un garšo ar sipolloki.

Marinēti ķirbji

Ar cūkas galvu un citiem labi garšo marinēti ķirbji milzums, tāpēc katras laimē noteikti vēl saglabājušies.

Marinādei uz vienu litru gramu kukura, 50 gramus mus krustnagliņu, mazliet piparus. Tas arī viss.

Marinādi uzvāra, uzleļ (kubiciņos vai šķēlītēs ar desmit tur uz uguns. Bet līdz ķirbja mīkstumiņš kļūst gatavs.

Šādi marinētus ķirbjus

● Lai skābēti kāposti par mīkstu, tie jāliek sutināti būs tik gardi, ka

Āmuliņiem un pārticībai

Āmuliņiem un pārticībai! Lai Saulgrieži atnes prieku un lai tas vairojas pagasta «Mežinieku mājā» labais gariņš un lieliskā pavāre Marija

stūrēs uz uguns ilgāk,

var arī uzglabāt marinādē ilgāku laiku, stāsta Lilijas kundze.

Pildīta lidaka

Cilvēki nez kāpēc iedomājušies, ka svētku galdā no zivīm vislabākās ir karpas, foreles vai laši. Patiesībā nav ne vainas arī pildītai lidakai, jo tad nebūs jāķēpājas ar asakām un garšos arī ļoti labi.

Kādai lielākai tikko no ezera vai upes nākušai lidakai uzmanīgi novelk ādu. (Glītāk izskatīsies, ja būs atstāta arī galva.) Gaļu izņem, rūpīgi atdala asakas un divreiz izlaiž caur gaļas maļamo mašīnu. Pievieno garšvielas (sāļi, piparus), iesit olu un ieber mazliet mannas. Ja mannas būs par daudz, pildījums uzbriedīs un būs pārlietu sauss. Masu pilda ādā un liek cepties cepeškrāsnī, iepriekš ietinot folijā, lai saglabātos sulīgums. Cepto lidaku garnē ar «Franča» majonēzi.

Gryudīns

Gryudīns ir ēdiens, kas vienlīdz labi iederas gan Ziemassvētku, gan ikdienas galdā. Tā galvenā īpatnība – sārtums.

Sagriezts gaļas gabaliņus liek uz pannas un kopā ar sipoliem un garšvielām sacep, lai ir gandrīz gatavi. Atsevišķi vāra cūku pupas un paprāvos gabaliņos sagrieztus kartupeļus. Kad pupas un kartupeļi nāk gatavi, ūdeni nolej. Pupām – pilnīgi, bet kartupeļiem nedaudz šķidrums atstāj. Sacepto gaļu, pupas liek katlā pie kartupeļiem. Jāņem vērā, ka strauja un enerģiska maisīšana nav vajadzīga, labāk to darīt ar iecilāšanu, lai produkti nepārvērsas putrā. Masu sautē, pieliekot klāt lauku krējumu.

Saimniece stāsta, ka reiz *gryudīni* pagatavojusi meža strādniekiem. Kaimiņš pēc tam teicis, sak,

nezinu, kas tas bija, ar ko tu piebaroji, bet ēst man līdz nākamās dienas ritam negribējās. Redz, cik sārti un veselīgi!

Burkānu saldēdiens

«Mežinieku mājās» svētkos galdā tiek likti arī mazāk pazīstami saldēdieni. Viens no tiem tiek gatavots no burkāniem. Viss notiek šādi.

Divas karotes dažādu riekstu – lazdu, valriekstu vai citu – blenderī sasmalcina. Pieber cukuru, miltus un pievieno sviestu. Masu labi samīca pamikstā, labi veidojamā masā. To izklāj groziņu formītēs plānā kārtiņā. Nākamajā kārtā liek sviestus sarīvētus burkānus, ko bagātīgi apļē ar iesala ekstraktu, lai ir sulīgāki. Atkal miklas kārtiņu un no jauna burkānus ar ekstraktu. Pēdējai burkānu kārtai uzber cukuru.

Kad saldēdienu izvelk no krāsns, formītes apgāž un masu izņem. Ja trauciņi bijuši lieli, var sagriezt gabalos, bet var katram ciemiņam likt priekšā arī veselu. Garšo varen!

Mada maize

Kas var būt smaržīgāks un garšīgāks kā brūna, puļģa *mada maize*. Lilijas kundze to prot uzcept tā, ka pēc viena nobaudīta gabaliņa prasīties prasīs nākamais.

Vienu glāzi medus liek uz pannas un kausē uz lēnas uguns, kamēr kļūst brūngans. Pievieno mazliet ūdens, lai masa nav kunkuļaina. Atsevišķā bļodā sajauc puslitru krējuma ar glāzi cukura. Pievieno izkausēto medu un piesit klāt četras olas. Vēl jāpieber tējkarote sodas, lai mikla uzpūstos, un divas glāzes kviešu miltu.

Masa nedrīkst būt pārāk stingra. Tai jābūt lēni listošai. Atliek tikai saliet pannā vai veidnē un likt cepties cepeškrāsnī. Svarīgi, lai cepiens nesakristos. Ja tā gadījies, tad ziniet, ka bijis vai nu miltu par daudz, vai sodas par maz.

Kad *mada maize* gatava un atdzisusi, ar asu nazi to pārgriež uz pusēm un pa vidu iesmērē putukrējumu. Ja putukrējums negaršo, var izmantot brūkleņu vai dzērveņu ievārijumu. Skābenā garša būs kā radīta.

Kraukšķīgās piparkūkas ar bērniņas smaržu

Lai svētku reizē nebūtu jābauda ierastā veikala garša, piparkūku mīklu jāsavāc gatavot kādu laiciņu iepriekš. Svarīgi, lai mīkla vismaz nedēļu nogulētu ledusskapī, saka Lilijas kundze. Garšvielām jāpārņem milti, masai jāsarod.

Piparkūku garšvielu neatņemama sastāvdaļa ir smaržīgie pipari un krustnagliņas. Ņem puskilogramu cepamā margarīna un puslitru medus (var arī cukuru, bet garša nebūs istā). Visu liek kopā un izkausē, piejauc vienu kilogramu miltu. Masu uzksē, pievieno krustnagliņas, un citas garšvielas, piemēram, smaržīgos piparus, muskatriekstu, kanēli. Jāņem vērā, ka šādai porcijai būs vajadzīga vismaz trīs karotes garšvielu. Vēl nepieciešami seši olu dzeltenumi un 200 gramu krējuma.

Mīkla gatava! Var likt ledusskapī un gaidīt piparkūku cepamo brīdi. Šajā procesā vislabāk pieaicināt klāt bērņus, kam patīk gan miklas rullēšana, gan veidošana ar dažnedažādām formītēm – pelītēm, eglītēm, zaķiņiem un zvaigznītēm. Lieli izauguši, viņi būs saglabājuši sevī šo bērņības informāciju – garšu un smaržu —, tāpēc vēlēšies to nodot arī tālāk saviem mazuļiem.

«Mežinieku mājā» saimniece Marijas Lilijas un viņas meitas Mārites piedāvātais receptu klāsts ir bagāts. Ja ne visu, tad vismaz dažas no tām var droši izmēģināt. Lai jums izdodas un labi garšo!

L. Kirillova

...būtu ne par cietu, ne baļļā pilnmēnesi. Un a mēli norisiet.

● Pilsētas ciemiņiem nemaz nav jāzina, kas tie ir kupati. Nosauciet par *ķilbasām*, šie ēdis, ka ausis kustēs.

● Piparkūkas, *mada maize*, kraukšķīgi *žaga-riņi*, kāds smilšu mīklas cepums Ziemassvētku galdā ir kā punkts uz ī. Foto: A.Dzerkalis

Ziemassvētku simboli

Āmuļi

Ja Ziemassvētkos nostājas zem āmuļiem, tas nozīmē, ka tas ir aicinājums uz skūpstu. Iespējams, ka šī ieraža cēlusies no uzskata, ka āmuļu spēks cilvēkus dara brīvus.

Eglīte

Ziemassvētku eglīte ir plaši izplatīta Eiropā un Ziemeļamerikā. Tā ir Kristus, Glābēja, kas nāk atpēstīt cilvēci no iedzimtā grēka, simbols. Zaros sakārtotie rotājumi atgādina ābolus, kas auga Ēdenes dārzā. Tradīcija izrotāt mūžzaļu koku radās vēl pirms kristietības.

Zvaigzne

Debesu zīme, kas apstiprina pareģojuma piepildīšanos – Jēzus piedzimšanu.

Sarkanā krāsa

Ziemassvētku galvenā krāsa, simbolizē Pestītāja upuri par visiem cilvēkiem.

Svece

Zvaigzņu gaismas atspulgs, parāda mūsu pateicību par zvaigzni virs Betlēmes.

Ziemassvētki Ginesa rekordos

Visvairāk pārdotā

Ziemassvētku dziesma

1942. gadā Binga Krosbija (ASV) ierakstītajai dziesmai «White Christmas» ir pārdots vairāk nekā 100 miljoni kopiju visā pasaulē. 1942. gada dziesma tiek atkārtoti izdota ik gadu, tās pēdējie sasniegumi bija 1998. gada decembrī, kad tā četras nedēļas pēc kārtas noturējās Lielbritānijas pārdotāko dziesmu sarakstā, sasniedzot 29. vietu.

Lielākā Ziemassvētku egle no spuldzēm

Pjetro Kuči dārzā Milānā (Itālija) 1998. gada 23. novembrī, izmantojot tikai spuldzes, tika izveidota Ziemassvētku egle.

Tā bija 51 metru augsta un platākajā vietā 21 metru plata. Tajā bija ievietotas 77 300 spuldzītes. Līdz pat nojaukšanai 1999. gada 18. janvārī egle mirdzēja vienās ugunīs.

Lielākā Ziemassvētku petarde

1998. gada decembrī tika izgatavota lielākā Ziemassvētku petarde, kas turklāt vēl darbojas. Tā bija 55,45 metrus gara, un tās diametrs bija 3,6 metri. To Austrālijas kompānijai «Markson Sparks» izgatavoja bijušais starptautiskās regbija ligas spēlētājs Rejs Praiss (Austrālija).

Lielākais Ziemassvētku rotājums

Pasaulē lielāko Ziemassvētku rotājumu no galvanizēta tērauda izgatavoja Serhio Rodrigess (Meksika) 2000. gada decembrī. Tā diametrs ir 4,2 metri.

Dārgākā Ziemassvētku kartīte

Pasaulē dārgāko Ziemassvētku kartīti (13 x 18 cm), kuru zīmējis Londonas mākslinieks Džons Kalkots Horslijs, 2001. gada 24. novembra izsolē Devaizesā (Viltšira, Lielbritānija) par 20 000 sterliņu mārciņām nopircis anonīms solītājs. 1843. gadā izgatavots 1000 šādu kartīšu par vienu šiliņu gabalā. Saglabājušās tikai 12 oriģinālās kartītes. Šo kartīti sers Henrijs Kols (Lielbritānija) sūtījis savai vecmāmiņai, un tā tiek uzskatīta par pasaulē pirmo Ziemassvētku kartīti.

Visvairāk izšauto Ziemassvētku petaržu

2001. gada 2. decembrī 971 cilvēks piedalījās Ziemassvētku petaržu šaušanā. Šis pasākums tika rīkots par godu Londonas muzeja (Lielbritānija) 25. gadadienai.

Ziemassvētku koks

1950. gada decembrī Nortgeitas Tirdzniecības centrā Sietlā (Vašingtonas štats, ASV) kā Ziemassvētku rota tika uzstādīta un izrotāta 67,36 metrus augsta Menzisa duglāzija.

HOROSKOPS NEDĒĻAI (24.12. — 30.12.)

Auns. Pret tuvinieku pirmssvētku steigu mēģināsit izturēties ar saprātīgi – viņiem nebūs vajadzīgi padomi, bet gan praktiska palīdzība. Jūsos var ierunāties konservatīvisms, tāpēc Ziemassvētkus gribēsiet sagaidīt sentēvu garā ar pelēkajiem zirņiem un speka pīrādziņiem, sveču gaismā zilējot nākotni.

Vērsis. Pirmssvētku steigā allaž rodas kādas neparedzētas ķibeles, tomēr izdosies rast sevi apņēmību un spēku, lai tiktu galā arī ar tām. Iespējams, atstāsiet tāda cilvēka iespaidu, kas prot tikt galā ar visu. Ziemassvētku brīvdienas izmantojiet, lai apciemotu radus, uzziņātu, kā klājas viņiem, un paleptos ar saviem panākumiem.

Dvīņi. Mēģiniet iztikt bez ekstravagantiem gājieniem – šīs dienas vairāk piemērotas apcerei un nākotnes plānu kardināšanai, nevis neprātīgu ideju īstenošanai. Nedēļas sākumā, sastopoties ar cilvēkiem, kas ignorē jūsu vēlmes, centieties kļiedēt domstarpības, lai svētku dienas varētu pavadīt mierā un saskaņā.

Vēzis. Iespējams, ka būsit lieliskā formā un darbosities kā uzvilktis pulkstenis. Pateicoties tam, pirms svētkiem paveicamo darbu saraksts saruks, un varēsiet uzelpot. Nedēļas sākumā jūs var pārņemt romantiskas un sentimentālas jūtas, kas Ziemassvētku svinībām piešķirs īpašu nokrāsu.

Lauva. Naudas ieguldīšanas veids gūs atziņību arī tad, ja tas nebūs saistīts ar gatavošanos svētkiem. Ja nešaubīsieties paši, arī citiem nebūs iemesla jums neticēt. Nedēļas sākumā jūsu sirdsapziņu var nomākt kāda neizpildīta solījuma smagums, tomēr apkārt valdošā svētku noskaņa pamazām pārņems arī jūs, dāvājot gaidīto mieru.

Jaunava. Dažādi notikumi, iespējams, palīdzēs jums labāk izprast sevi. Ar gandarījumu varēsiet secināt, ka esat savā vietā un darāt darbu, kas tiek pietiekami novērtēts. Nākamās nedēļas sākumā var izveidoties necerēti veiksmīgi apstākļi pašizpaušmei. Ziemassvētku brīvdienās varat pievērsties vaļaspriekiem, izklaidei un sen lolotu ideju īstenošanai.

Svari. Gādājiet par to, lai svētki jūs nepārsteigtu nesagatavotus, lai būtu ne tikai ko likt galdā un zem eglītes, bet lai prieks būtu arī sirdī – ar kūkām un spožām mantiņām vien dvēseli nepiepildīsiet. Pirmdien vēl varat steigt padarīt nepaveikto, lai turpmākajās dienās bez sirdsapziņas pārmetumiem varētu baudīt Ziemassvētku mieru un satību.

Skorpions. Pedantisms un kārtības mīlestība jums var lieti noderēt, ieviešot kārtību mājās. Gādājiet, lai līdz ar aizslaucītajiem putekļiem tiktu aizmirstas arī aizejošā gada nebūšanas. Ļaujiet mājās ienākt svētku priekam! Sagaidot Ziemassvētkus ģimenes lokā, atcerieties senas tradīcijas un paražas.

Strēlnieks. Lieciet lietā savas runas dāvanas, un problēmas, kuras līdz šim satrauca jūsu prātu, risināsies necerēti viegli. Izdosies apvārdot par visneticīgākos un šaubīgākos cilvēkus, galvenais – tikt pie vārda. Ziemassvētkos, iespējams, varēsiet priecāties gan par vērtīgām dāvanām, gan par iespēju atvilkt elpu pēc labi padarīta darba.

Mežāzis. Kādam var ienākt prātā pārņemt vecus grēkus. Kritika būs nepelnīta, taču esiet iecietīgi, paturiet prātā, ka kļūdities ir cilvēci. Pirmssvētku dienas būs steigas un rūpju pilnas, bet, tuvojoties svētvakaram, satraukums pierims, un izdosies pavadīt svētku dienas mierā un saskaņā kopā ar tuviem cilvēkiem.

Ūdensvīrs. Klusais pārdomu un pārvērtēšanas laiks tuvojas beigām. Vai jūs zināt, ar kādām domām un atziņām sagaidīsiet Ziemassvētkus? Ja ne, atvēliet laiku pārdomām. Gādājot par svētku noskaņojumu, pūles nežēlojiet, tad šīs dienas būs mīlestības un dāsnuma pilnas. Ne velti mēdz teikt, ka dots devējam atdodas.

Zivis. Nebūsit tas, kas ar nepacietību prot gaidīt savu vēlmju piepildījumu. Ja neizdodas būt kopā ar cilvēku, kurš saprot jūs no pusvārda un ir gatavs nocelt zvaigznes no debesīm, auniet kājas un dodieties ceļā paši. Lai dzīvei piešķirtu vairāk romantikas un azarta, Ziemassvētku brīvdienas varat pavadīt ārpus Latvijas.

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

degas
A P G Ē R B I

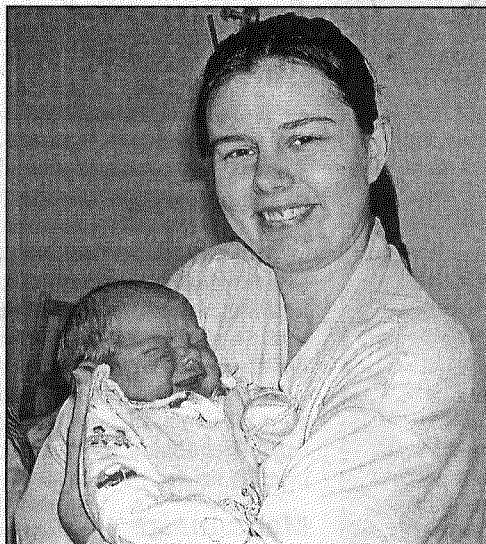
ZIEMASSVĒTKU ATLAIDES

-20%

AR KLIENTA KARTI ATLAIDE -30%
visiem apģērbiem no 19.12.07-06.01.08.

Preiļos, Brīvības ielā 2

Audz laimīgs, mazais!

Pie savā mūžā pirmās svētku eglītes šajās dienās māmiņai **Olītai Riekstiņai** uz rokām čučēs mazs puistītis, kurš pasaulē nāca 14. decembrī. Dzemdību nodaļā mazulītim vēl nebija vārda, bet gan jau māmiņa un tētis **Māris** pa šo laiku dēlam izvēlējušies pašu skaistāko. Olīta stāstīja, ka līdz Jaunajam gadam bērniņš tiks nokristīts, ievadot katoļu draudzē. Mazulītis ir viens no visjaunākajiem Riebiņu novada iedzīvotājiem, ģimene dzīvo Aglonas stacijā. Olīta strādā veikalā, Māris ir tālbraucējs, viņa darba vieta ir Rīgā.

Kopā ar vecākiem par mazo brālīti priecājas septiņgadīgā Lāsma, vecvecāki Lidija un Jānis, Ārija un Vitolds.

Ziemassvētku zilēšana

Ziemassvētku vakarā tradicionāli neiztiek bez zilēšanas, ar ko var gan izziņāt laiku, gan nākamā gada veiksmi, gan mūža ilgumu, gan precību jautājumus.

♦ No vīna vai sveču taukiem lej laimes. Kad izkausēto sviņu vai taukus ielej aukstā ūdenī, rodas īpatnēji veidojumi, kurus, vērojot sveču gaismā, mēģina iztulkot un paredzēt laimi nākamajā gadā.

♦ Bluķa vakarā istabā jāienes miežu graudi un gailis. Graudus nober vairākās kaudzītēs, no kurām katra neprecētā meita izvēlas savu. Pie kuras kaudzītes gailis iet knābāt, tā meita pirmā izies pie vīra.

♦ Ziemassvētku vakarā var mest eglē vasarā pītos vainagus. Pēc cik metieniem vainags ieķer-

sies kokā, pēc tik gadiem meita pie vīra izies.

♦ Zilēt var arī ar žagariem. No kaudzes velk pa vienam žagaram — ja tas ir kupls un taisns, ligavainis būs bagāts, ja mazs un liks — būs slims un nabags.

♦ Ziemassvētkos jaunām meitām jāslauka istaba. Gruži jānes ārā un jāizber, turklāt pašai jānos-tājas tiem virsū un jāklausa — no kuras puses dzird suņu riešanu, uz turieni aizvedīs.

♦ Ziemassvētku vakarā neprecētām meitām jānes malka mājas — ja pagales būs pa pārim, tad drīz apprecēsies.

♦ Saulgriežu nakti gulēt ejot, kājā jāatstāj viena zeķe. Kas sapni nāks zeķi vilkt, ar to apprecēsies.

♦ Klājot svētku galdu, zem traukiem saliek maizi, atslēgu, gredzenu, naudu, smiltis un tad

ļauj katram neskatoties izvilkt vienu no šīm lietām. Kas izvelk atslēgu — būs pārticis, atslēgu — kļūs par saimnieku, gredzenu — apprecēsies, naudu — kļūs bagāts, smiltis — mirs.

♦ Ziemassvētku priekšvakarā jāņem glāze, jāizrauj savs mats un jāiever zelta laulības gredzenā. Pēc tam jāiedomājas kāda vēlēšanās. Gredzens jātur tik ilgi, kamēr tas sit pa glāzes malām. Ja nesit, nodomātais piepildīsies.

♦ Ziemassvētku vakarā meitas noauj labās kājas kurpi un ieliek mazgājamā traukā. Tad trauku krata uz augšu: kuras meitas kurpe izlec pirmā no trauka, tā pirmā tiks izprecināta.

Sagatavots, izmantojot
«Zvaigznes ABC» izdoto
Inetas Bērziņas grāmu
«Ziemassvētki».

Par ugunsdrošību Ziemassvētkos un Jaungadā

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) aicina iedzīvotājus, gatavojoties Ziemassvētkiem un Jaungada sagaidīšanai, neaizmirst par savu un līdzcilvēku drošību.

Šogad, sākoties Adventa laikam, Latvijā jau reģistrēti vairāki ugunsgrēki, kuru iemesls bija cilvēku neuzmanība un bez uzraudzības atstātas degošas vainaga sveces. Kā ziņo VUGD priekšnieka palīdzē **Inga Vetere**, pērn šī iemesla dēļ valstī izcēlušās 15 ugunsnelaimes, kuru rezultātā gāja bojā arī kāda sieviete.

Ziemassvētkos katrā mājā ar svecītēm tiek pušķotas arī eglītes. Kā pasargāt sevi un savas mājas no ugunsgrēka, skaidro VUGD Preiļu brigādes ugunsdrošības uzraudzības sektora inspektore **M. Rikova**. Pieaugušajiem būtu pašiem jāzina un arī bērniem jāizskaidro, ka svecītes vispirms dedz augšējos zarus, tad zemākos. Ja darīsiet to otrādi, degošo

sveču liesma jums var ieķerties piedurknē. Ari brīnumsvēcītes dedziniet tikai egles zarā, jo, turot tās rokās, var apsvīlt plauksta un brīnumsvēcīte nokristīs uz grīdas. Aizdegtas svecītes nedrīkst atstāt bez uzraudzības, īpaši, ja mājās ir mazi bērni vai mājdzīvnieki, kuriem var rasties vēlme tām pieskarties. Esiet modri, jo svētku gaišumu nenosaka sveču daudzums. VUGD Preiļu brigādes darbinieki iesaka, pirms dedzināt svecītes, nodrošināties un sagatavot kādu trauku ar ūdeni.

Svētku rīkotājiem darba kolektīvos jāatceras, ka sarīkojumu laikā aizliegts novietot eglītes evakuācijas ceļos un izmantot eglīšu greznošanai vaska sveces vai pašdarinātas elektroietīstas. Tāpat ugunsdrošības noteikumi nosaka, ka telpās, kur notiek masu pasākumi, krāšņu kurināšana jāpārtrauc divas stundas pirms pasākuma. Masu pasākumus aizliegts rīkot telpās ar aizrestotiem logiem.

Pirms svētku noformējumā iz-

mantot elektrisko spuldziņu virtenes, instrukcijās pārliecinieties, vai tās ir paredzētas lietošanai laukā vai tikai telpās. Pārbaudiet, vai virtenes nav bojātas un vai nevar rasties issavienojums. Pērn, piemēram, trīs reizes bijusi nepieciešama ugunsdzēsēju palīdzība, lai likvidētu ugunsgrēkus no elektriskajām virtenēm.

Uzpošot māju svētkiem, neaizmirstiet ieviest kārtību lodžijā vai uz balkona. Tur reizēm atstātas nederīgas mantas, pat vecas mēbeles. Augšējo stāvu kaimiņu neuzmanīgi izšauta pirotehnika var nejauši iekrist jūsu lodžijā un, ja tur būs viegli uzliesmojošas mantas, var izcelties ugunsgrēks.

Ja esat plānojuši svētkos izmantot pirotehniku, iegādājieties to tikai oficiālās tirdzniecības vietās, lai būtu pārliecināti, ka tā ir kvalitatīva un droša. Izlasiet instrukciju un izpildiet visus nosacījumus!

Ja tomēr nepieciešama ugunsdzēsēju un glābēju palīdzība, zvaniet NEKAVĒJOTIES pa tālruni - 112.

*Ejat, meitas, čigānos
Čigānos laba peļņa:
Pāris kurpju, seši rubļi,
Pieci zelta gredzentiņi.*

*Cigu cagu zaķīt's lēca
No krūmiņa krūmiņā,
Tā staigāja čigāniņi
No sētiņas sētiņā.*

*Ķo tu gaidi, vecais puisī,
Šogad sievu nepaņēmis,
Visas tavas vecās brūtes
Salēkušas ķekatās.*

Saimenieki, saimenieki, toldoroo, toldoroo, vai gaidijāt čigāniņus? Toldoroo...

Es tagad esmu bagāta. Man ir trīs bērni un astoņi mazbērni, par sevi saka FILIMONA MĀSĀNE.

Māja, vīrs. Siltums un omulība. Daudz draugu. Dieva dotā skaņā balss. Gadiem cauri saglabāta vitalitāte. Atvērtība pret svešiem ļaudīm. Dāsnums. Nekad Livānu novada folkloras kopas «Turki» dziedātājas tuvā vai tālā ceļā nedodas bez pašu ceptiem pirāgiem, siera, pupām vai cita cienasta.

Kādā no Livānu nomales ielām plašajā, mājīgajā istabā rāmi deg Adventa sveces, smaržo ciemiņiem par godu uzceptais kēkss, pirādžiņi un citi galdā liktie gardumi. Logā grabinās aukstais decembra vējš, ko kaitina spožā svētku lampiņu virtene aiz stikla.

Māsānu mājās esam ieradusies uz sarunu par vienu no Ziemassvētkiem piederošu tradīciju – čigānos iešanu. Kopā ar Filimona par svētku tradīcijām daudz ko stāstīt arī viņas vīramāsi, kopa «Turki» dalībniecei Jūlija Švirkstei, kas vairāk pazīstama kā kopa dejotāja. Filimona mazmeitiņa Rēzija – arī kopa dalībniece – ir pati uzmanība, – ne jau bieži nācies dzirdēt, ka sarunā ar svešiniekiem vecmāmiņa gan smejas, gan raud, gan dzied...

Viegli smagā čigāna nasta

Es vienmēr esmu bijusi čigāniete, sacīja Filimona, no skapja celdama laukā kuplus, puķainus brunčus, lakatus ar rozēm un garām bārkstīm, melnu parūku. Istam imidžam vēl pietrūkstot vai smiņķa. Kā tas šim tēlam pieņemams, prot «izmest kārtis» vai atklātni nolasīt no delnas līnijām.

Arī Jūlijai ir sava maskošāns pieredze. Esot bijusi par «Maizesmāti», viņa stāstīja. Šim tēlam izgatavots ar lentām ap vidukli un kaklu piestiprināms koka galdiņš, uz kura liekamas pupas vai maizes šķēles, ko dalīt skatītājiem.

Pilsētā dzīvojot, čigānos iešanas mode piemirsta. Bet laukos, tas ir, Zundānos, kur aizritējusi liela daļa no Filimona un Jūlijas mūža, ar šīm Ziemassvētku izdarībām saistās visgaišākās atmiņas. Katrās mājās dzīvoja daudz jaunu ļaužu. Nekādu speciālu masku jau nebija, mugurā vilka mājās atrodamās drēbēs. Uz otu pusi izgriezts aitādas kažoks, krāsaina austa josta ap vidu, sarkans drēbes gabals ap kaklu, jērenica galvā, ar ogli piezīmētas ūsas, linu kodeļas bārda, – un čigāntēvs gatavs. Visbiežāk tā bija kāda mazāka auguma sieviete. Kāds no garākiem puisiem pārtapa par čigāna sievu – ar raibiem brunčiem mugurā, lakatu lakatiem galvā, ar bietes sulu vai sarkanu papīriņu iekrāsotiem vaigiem un lūpām, no kartupeļa izgrieztiem zobiem mutē. Līdzgājēji saģērbās, kā nu izdoma ļāva, tēloja arī «laimes lačus», «nāvi», «dakterus», kas ar dažādiem līdzņemtiem sadzīves priekš-

● Tautas tradīciju glabātājas un popularizētājas, folkloras kopas «Turki» dalībnieces Filimona Māsāne (vidū) ar mazmeitiņu Rēziju un Jūlija Švirkstei visiem «Novadnieka» lasītājiem vēlēja gaišus un liksmus Ziemassvētkus. Foto: A.Dzerkalis

metiem visiem vēlējas «izmērit temperatūru», «izklausināja», lika «dzert zāles». Reizēm čigānu barā bija kāds «jaunais pāris», pārējie pārtapa par čigānu bērniem. Ģērbās un krāsojās tā, lai nevarētu pazīt pat kaimiņu mājās.

Čigānos iešanai piemīt neatkārtojama burvība. Svētku ziemīgā vakara klusumu pieskandina smieklī, izsaučieni, čalas vai spiedzieni, kad, brienot bez ceļa pāri laukam, kādam zābakā piemēlies sniegs, vai arī viss bars, pinoties biežajos, raibajos kankaros, saveļas kupenā. Prieks bija māju ļaudīm, pie kuriem šāds dancojošs, jautrību nesošs spiets ievēlās, prieks pašiem čigānos gājējiem, – tās ir no mūža skaitākajām atmiņām, – ar dziesmām, nebednīgu jautrību, nekaitīgām blēņu izdarībām iegrieztiem pazīstamās un nereti – pavisam svešās mājās. Ziemassvētku laikā čigāniem tika atdarītas gandrīz visu namu durvis. To reto māju, kas neuzņēma ķekatniekus, saimnieki vietējā sabiedrībā skaitījās divaiņi, skopuļi, vai vispār tādi, kuriem slējami kādi nelabi darbi, šī neslava ātri izplātijās, un citugad čigāniņi uz to pusi pat negāja. Filimona piedzīvojusi tikai vienu gadījumu, kad kaimiņu jaunais saimnieks – ienācis no svešās puses – strikti noteicis, – mūsu mājās čigānu nav bijis un nebūs.

Bija pieņemts, ka liksmās izdarības pa istam izvērtās otrajos un trešajos Ziemassvētkos, reizēm arī svētku pirmās dienas vakarā, jo pa ilgo gavēni, ko agrāk stingri ievēroja, ļaudis bija nocietusies pēc jautrības. No gadu tāluma ar gudrāku prātu uz vienu otu to dienu notikumu raugoties, tagad liekoties, ka reizēm bijis drusku par traku. Agrāk bijis ticējums, jo vairāk čigānu mājās iegriezās, jo vairāk jēriņu sakries aitām. Zilēja arī savādāk, satvēra klēpi ar pagalem un skaitīja, vai to skaits pāra vai nepāra, noplūca stiebru saišķīti, ko viducī saseja kopā, bet katrā galā dalīja pa divām, un skatījās, vai pēc tam sanācis vainags, kas droši nozīmēja, ka gaidāmas precības.

Bija pieņemts, ka katrās mājās, kur čigāni iegriezās, pulciņš papildinājās, jo atradās daudz

gribētāju iet līdz. Jautrošanās un izdarības bija gaišas, piedzērušie līdz netika ņemti, ķekatnieki nevēlējās svešās mājās izblamēties. Katrā vietā tika cienāti ar svētku labumiem, arī ar pašbrūvēto alu, taču bija jāprot izdzert un nepiedzerties, ar jokiem, dejām, dziesmām visus savērt lustīgā virpulī, uzjautrināt lielus un mazus, un, pa bežļu vai tikai ragavu sliedēm brienot līdz nākamajai sētai, skurbuli atstāt kupenās. Jautrā varza pa sniegainajiem klajumiem nereti vēlās līdz pat pirmajiem gaiļiem.

Man pulksten piecos vajadzēja jau būt uz rīta slaukšanu kolhoza fermā, stāstīja Filimona, un pie darba devos bez gulēšanas. Masķas bija nomestas, bet krāsa ar sviedriem noskalota, par čigānietes pienākumu nastas smagumu atcerējās namamāte. Čigānos iešana parasti notika līdz Zvaigznes (Trejkungu) dienai.

Ar ķekatām Filimona saistās arī vienas no pirmajām Ziemassvētku atmiņām. Toreiz viņai un citiem mājās bērniem bijis stipri bail no dusmīgā meža «lača», kas vicinājis ķepas ar lieliem nagiem un rūcis. Vēlāk gan izrādījies, ka lācis prot dziedāt un dejoj.

Tomēr jautrās izdarības piedēvējās tikai svētku otrajai daļai. Ziemassvētki Filimona, tāpat kā pārējās kristiešu mājās, ienāca svētsvinīgi. Ar stingru gavēni pirmssvētku dienā, ar saldinātiem vārtiem kviēšu graudiem – «kūcām» svētku priekšvakarā, ar cūkas galvas un mēles vārišanu galertam, galvas sieram, ar pirti iešanu, ar svētku vakariņām pēc saulrieta un oblāšu dalīšanu pirms tām, ar braucieni uz baznīcu 25. decembra rītā. Svētku vakarā un naktī valdīja svinīgs klusums, nevienās mājās neribināja un netrokšņoja, ikdienas darbi bija apdarīti, pārējie – atlikti. Smaržoja un čaukstēja apmainītie svaigie salmi gultas maisos, aromāts plūda no plāceņu klaipiņiem, no āboliem eglītē, jo nekādu citu rotājumu, izņemot dažas bārkstainas konfektes, vates vai vilnas pikuciņus – «sniega» – uz zariem nebija. Šādas un līdzīgas atmiņas par senāk svinētajiem Ziemassvētkiem glabā Filimona, glabā Jūlija, pie-

min desmitiem tūkstošiem viņu vienaudžu un vēl vecāka gadagājuma cilvēku visā Latvijā.

Latvijas Ziemassvētki. Ar tiem sirdi maza meitene izdzīvoja garus gadus Sibīrijā, kad sen bija aizmirsts, kā smaržo svečītes, kā smaržo ar svētku ēdienu pilnas bļodas un šķīvji, kā izskatās maize. Bet tas jau ir cits stāsts.

Atņemtā bērnība un jaunība

Filimona bija astoņi gadi, kad viņu kopā ar ģimeni izsūtīja uz Sibīriju, uz Tomskas apgabalu. Paliku bez bērnības un bez jaunības, tagad ar rūgtumu saka Filimona. No šī laika atmiņā palikuši tikai mūžīgā bada izjūta un ciņa par dzīvības izvilkšanu. Nebija, ko ēst, un arī ārā nevarēja iziet, jo bērniem nebija nekādu apavu. Pirmos trīs izsūtījuma gadus ģimene cieta pilnīgu badu. Esmu mirusi bada nāvē, esmu slikski, ar brālīti ubagos staigājām, maizīti lūdzām no svešiem cilvēkiem, stāsta Filimona. Reiz nesuši mājās kādas labas saimnieces iedotu vītiņu. Kā gadijies, kā nē, tā pa ceļam izdējusi oļu. Bērnu priekam nav bijis robežu. Izsprieduši, ka jāpaspiež vēl, lai izdētu oļu arī māsiņai, bet... nabaga putns zaudējis dzīvību. Mājas apkārtnē zāle nepaspējusi izaugt, kā tikusi noplūka un savārita. Pie vietējo iedzīvotāju mājām izlietājas samazgās uzlasījuši kartupeļu mizas, – ja vien paspējusi pirmie, – lipinājuši pie bleķa krāsniņas sāniem, cepuši un ēduši. Rudeņos klājes vieglāk, jo ievākuši ciedru riekstus.

Filimona Māsānes atmiņas kā liecības un apsūdzību šim baigajam laikam pierakstījuši Jaunsilavas pamatskolas skolēni, tās kopā ar fotogrāfijām glabājas skolas muzejā. Filimona tēvs, strādāms pie lopiem, guva savainojumu un kļuva paralizēts.

Kad ģimene atgriezās Latvijā, mājas bija nojauktas, citu dzīves vietu «noziedzniekiem» neierādīja. Mitinājās pa kaktiem, vēlāk – vīrs stālā uzbūvētā istabiņā, līdz kurai bija jākāp pa ārpusē pieslietām trepēm. Paralizēto tēvu līdz šim miteklim uzvilka, iesietu palagā.

Filimona par sevi saka, ka bijusi dzīvīga un droša meitene, tāpēc pārāgi bija jāklūst pieaugušai, jāpārstāv ģimene dažādu lietu kārtošanā, jāuzņemas smagākie darbi. Nepiepildīts palika meitenes sapnis par tālāku mācīšanos, par dzīvi pilsētā. Sešpadsmitgadīgā meitene iestājās labā kolhoza fermā, ar rokām darca vienpadsmit govīs, pārnēsāja smagās kannas, lopbarības klēpjus.

Visam pāri uz dziesmas spārnēm

Folkloras ansambļa «Turki» dalībnieces skatītāju priekšā aizvien stājas smaidošas. Optimisms, vitalitāte starot staro uz visām pusēm. Labvēlīgs acu skaits, smaidi. Dzied, apdzied, apgriezās sparīgā danča solī, piecērt ar papēdīti. Par tādām kā Filimona, droši vien, arī tapusi dziesma «Līku bēdu zem akmeņa, pāri gāju dziedādama». Neba svešiem cilvēkiem jāzina, kas apslepts sirdi. Kopā ar ansambli nodziedāti jau 46 gadi. Viņas aizvien bijušas skatītāju iemiļotas un pieprasītas. Varbūt tāpēc, ka izturīgas. Kā, piemēram, Filimona spēka gados, – pēc govju barošanas – skriešus uz mēģinājumu tautas namā, pēc tā – atpakaļ uz slaukšanu. Varbūt arī tāpēc, ka spēj ātri mobilizēties, savākties, vienmēr ir gatavas doties tālākā ceļā, sev līdzī nesmieklus un jautrību, prot atdzīvināt senās tradīcijas, arī čigānos iešanu, pēc kuras pēdējā laikā pieprasījums aizvien pieaug.

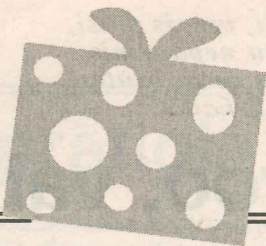
Uz savu roku tā gan sen vairs neesot bijusi, tagad biežāk jāreda kā folkloras kopas koncerta sastāvdaļa. Folkloras kopā «Turki» darbojas arī Jūlija Švirkste. Katra jauna uzstāšanās ir improvizācija un brīva jaunrade, jo ikreiz gan vieta, gan laiks, gan arī klausītāji ir citi. Pieprasījums pēc folkloras kopas uzstāšanās ir liels, šogad pirmssvētku laikā – nedēļā nācies uzstāties pa piecām reizēm. Paspējušas padziedāt gan Jēkabpils rajona Rubenē, gan Aknistē. Ansamblis ar savām dziesmām kuplina sveču vakarus. Divreiz dziedājušas arī Saeimas namā, viņas filmējusi televīzija, ar aplausiem skatītāji sveikuši Anglijā, Beļģijā, Igaunijā, Lietuvā, visās Latvijas pilsētās, lūgtas uz apdziedāšanu tuvas un tālās kāzās.

Filimona dzied arī Livānu novada senioru korī, kurš Adventa laikā ar koncertiem bieži tika aicināts uz baznīcām, dzied arī Livānu katoļu draudzes korī. Paldies manam vīram Jūlijam, kurš nerājas par manu biežo prombūtni, teica Filimona. Lieli dziedātāji arī visi trīs dēli: Dainis, Aigars un Jānis, ar kura ģimeni kopā Filimona un Jūlijs tagad dzīvo. Ansambli kopš pirmās dienas darbojas arī Filimona māsa Paulina Voitiņa.

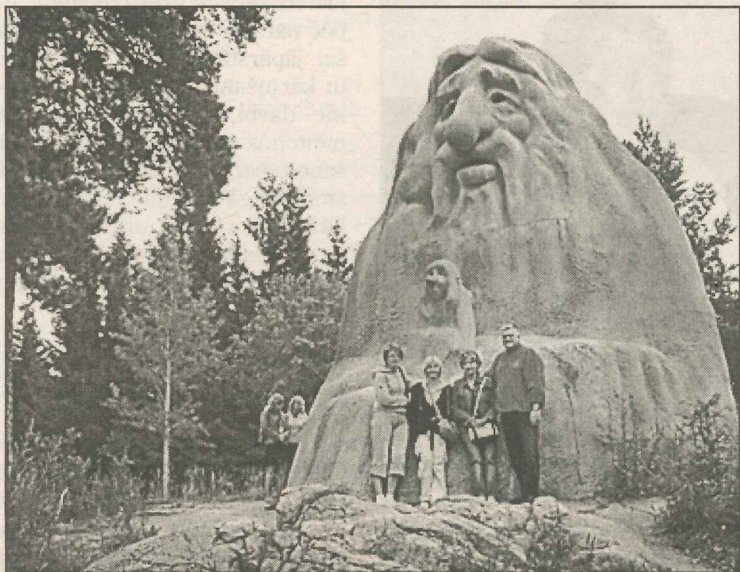
Visām likstām pāri mani nesusi dziesma. Es uzdziedu, un ap sirdi paliek miksti, viegli, saka Filimona.

L.Rancāne

Čigāniņi nosaluši, toldoroo, toldoroo, tālu ceļu staigājuši, toldoroo...

Norvēģija — no ziemeļiem līdz dienvidiem

● No kreisās Nellija, Jolanta, Elita un gids Edvīns pie lielākā troļļa, kādu redzējam Norvēģijā.

● Sākam pacelšanos pa Troļļu ceļa serpentīniem.

Turpinājums. Sākums 4., 11. un 18. decembra numuros.

9. dienā, 24. augusts.

Vīri bēdīgi, 1 litrs alus viesnīcā maksājis 12 latus! Šodien dodamies uz Ziemeļeiropas augstāko ūdenskritumu – 600 m augsto Mardalfosu. Braucam paralēli Opdāles kanjonam, uz ceļa un gar ceļa malām atkal aitu bari. Pie ļoti daudzām mājām ir batuti, bet nevienu neesam redzējuši lēkām. Vai tāda mode? Zālieni ap mājām neparasti zaļi. Nudien, zaļāki kā pie mums! Mardalfosas ūdenskritums krietni pažuvis. Bēdīgi...

Braucam uz Troļļu sienu. Te būtu vietā pateikt, kas ir troļļi. Enciklopēdijā rakstīts, ka troļļi ir pārdabiskas būtnes, visbiežāk milži (skandināvu ticējumos), naidīgi cilvēkiem. Līdzīgi mūsu rūķiņiem – tikai rūķiņi ir mazi un labvēlīgi cilvēkiem.

Ja tā, tad mēs troļļus kā suvenirus nepērkam, bet tikai pie tiem fotografējamies, turklāt tikai pie labās rokas. Tā vēsta ticējums.

Laiks uzlabojas, ir +16° C. Apskatām Troļļu sienu un izbraucam uz Troļļu ceļa. 11 serpentīni. Vai bistami? Es tā neteiktu. Šoferi ir profesionāļi un autobuss pilnīgā tehniskā kārtībā. Tikai iesācējiem tūristiem esot palikuši zili nagi no iekrampšanās sēdekļos. Joks, protams!

Augšā no 800 m augstumā esošā skatu laukuma būtu jāpaveras fantastiskai panorāmā uz Troļļu ceļa serpentīnveidīgajiem liku-

miem. Taču migla dara savu. Mēs šo skatu neredzam. Toties iepriecina tas, ka te ir daudz lētāki suvenīri un var atļauties nopirkt uz mājām, piemēram, ziemēlbriežu desu. Braucot lejā, vērojam plašus zemeņu laukus un daudzus kempingus.

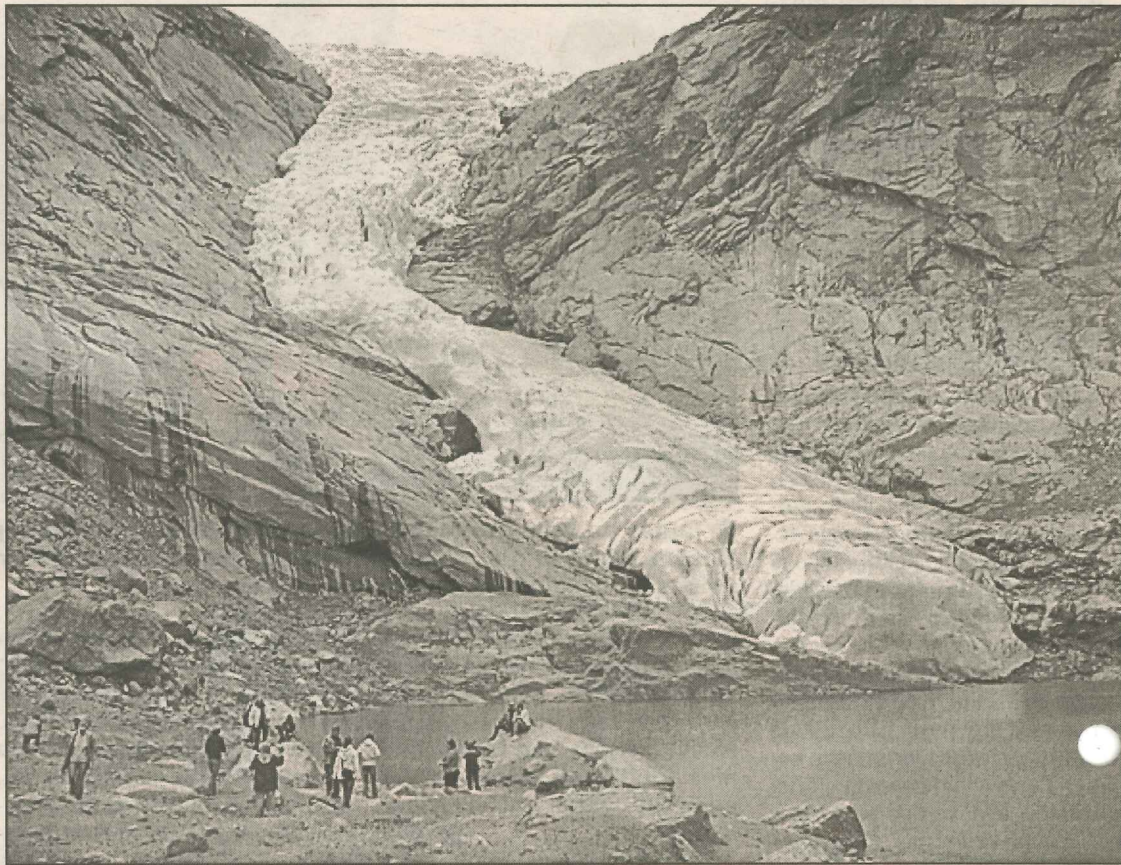
Ar prāmi pārceļamies uz Strandu un braucam uz Hellesilti. Ir pievakare un paveras pasakains skats uz Geirangerfjordu. Fjordā stāv kruiza kuģis. Kā citā realitātē!

Izpriecājušies par Hellesilties ūdenskritumu, dodamies uz savu kempingu. Vairums kempinga mājiņu ir ar skatu uz fjordu. Tāds skaistums ir jāiesūc sevī. Tāpēc pēc iekārtošanās daļa grupas atkal dodas lejā uz Hellesilties ūdenskritumu.

Ir vakars, un norvēģi vakaros neiziet no mājām. Mēs esam vienīgā kompānija un vēl tikai kāds vīrietis, kas izvedis pastaigā savu suni. Miers un klusums.

10. diena, 25. augusts.

Liņā. Vējš pieņemam spēkā. Zemeņu lauku vairs nav. Braucam uz Briksdāles ledāju. Līdz tam apmēram stundu garš pārgājiens. Ceļā pasakaini varens un trokšņains ūdenskritums. Mums grupā ir daži, kas te bijuši pirms astoņiem un diviem gadiem. Ledājs sarūk pārāk strauji. Globālā sasilšana dara savu posta darbu. Nu jau Briksdāles ledājs ir kā zilgana «mēle», ko ieskauj divas klinšainas kalnu nogāzes. Tas nemazina

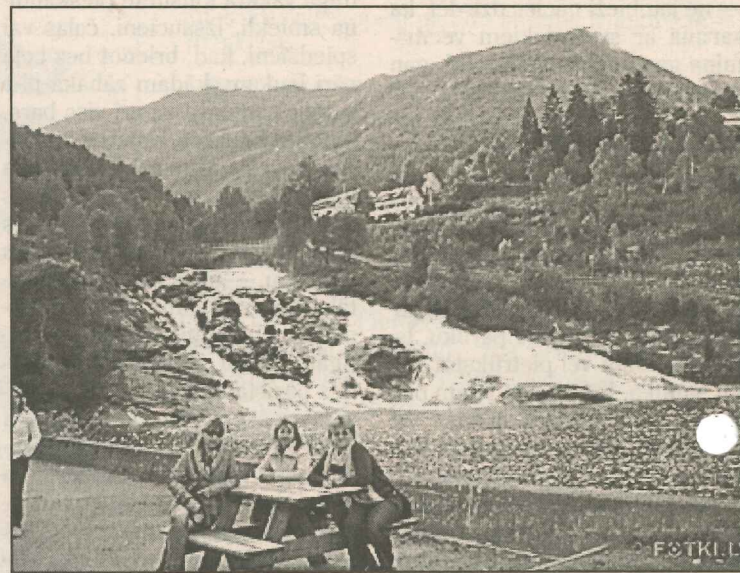
● Tādu mēs ieraudzījām Briksdāles ledāju.

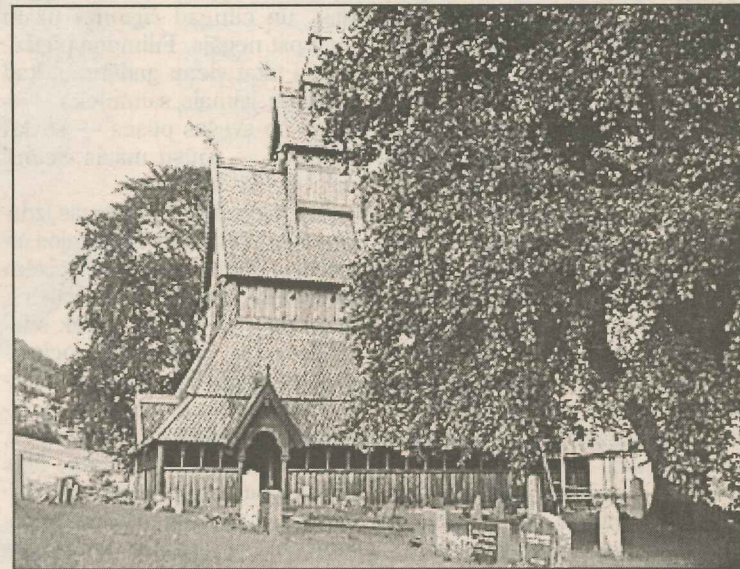
● Madara pie ceļazīmes, kura pasaulē ir vienīgā. Tā liecina, ka te sākas Troļļu ceļš.

mūsu prieku, jo ledājs tomēr mirdz fantastiski, un kāds drosmnieks no mūsu grupas metas peldēt ezerā, kas izveidojies ledājam kūstot.

Braucam Bergenas virzienā. Gleznains ceļš, lielas saimniecības, pie mājām daudz lauksaimniecības tehnikas. Ganās kazas un govīs. Māju jumti ir gan šifera, gan no šķeltām vietējā akmens plāksnēm, gan arī klāti ar jauno moderno materiālu. Kapi galvenokārt iekārtoti baznīcu tuvumā, un tuviniekiem, cik var saprast, to kopšana problēmas nerada. Ir tikai zāliens, kuru droši vien nopļauj centralizēti, un kapakmens. Pie tam kapakmeņi ir nelieli un daudz maz līdzīgi. Un tas valsti, kurā klints un akmeņi ir

● No kreisās Rima, Olga, Gaļina pie Hellesilties ūdenskrituma.

● Norvēģijas koka arhitektūras pērles ir stāvbaznīcas.

vairumā!

Šķērsojam vēl divas kalnu pārejas. Skaists brauciens pa serpentīniem. Redzam, ka avenes un pundurābelites audzē zem plēves. Pārceļamies ar prāmi pāri Norvēģijas garākajam un dziļākajam fjordam – Sognefjordam. Apskatām Hoperstādes viduslaiku stāvbaznīcu.

Ceļamies kārtējā pārejā, satik-

smi traucē govīs, aitas. Kalnos un pat pie ceļa parādās sniegs. Temperatūra tikai +7°C. Nonākam pie augstkalnu ezera 1007 m virs jūras līmeņa.

Līdz Bergenam daudz tuneļu. Nakts kempingā pie Bergenas.

V. Caune,
biedrības «Baltā māja»
ceļotāju kluba vadītāja
Turpinājums sekos.

REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS, APSVEIKUMS

ATLAIDES LĪDZ 50%

dāvana

DĀVANA SOMAI!

Portatīvais dators HP Pavilion G7010EO

- Displejs: 15.4" WXGA (1280x800) Glare
- Processors: Intel Celeron M 540 1,86 GHz
- Atmiņa: 1024MB
- Video: Intel GMA X3100 līdz 251 MB
- Cietais disks: 120GB/5400 rpm;
- Iebūvēts DVD+-R/RW Dual Layer;
- WLAN bīg: 3xUSB 2.0; S-Video;
- Operētājsistēma Windows Vista Home Basic;
- 2 gadu garantija

Datort HP Pavilion a6210

+ dāvana tastatūra, optiska pele

- Processors - AMD Athlon™ 64 4000+ 2.1GHz
- Operatīvā atmiņa - 1024MB
- Cietais disks - 250GB
- Video karte, ATI Radeon HD2350
- DVD RW DL
- Audio 7.1, LAN, 6xUSB 2.0, FireWire
- Windows Vista Home Premium + MS Works

Monitors HP w1907v

- Ekrāna izmērs 19" wide
- Reakcijas laiks 5 ms
- Kontrasts 1000:1
- Spilgtums 300
- Izšķirtspēja 1440x900
- Apskaides ienākis 160/160, DVI.

JŪSU UNIVERSĀLAIS MĀJAS FOTOCENTRS

HP Photosmart C4180

Printeris - skeneris - kopētājs

- Jūs varēsiet drukāt augstas kvalitātes fotogrāfijas tieši no fotokameras!
- Druka līdz 30 lpp./min.
- Krāsu druka 24 lpp/min.
- Printera izšķirtspēja: 4800x1200 dpi
- Skenera izšķirtspēja: 1200x24000 dpi
- Atmiņa karšu slots, LCD ekrāns, interfeiss USB 2.0.

59⁹⁹

PLAŠAKAIS ELEKTROTEHNIKAS VEIKALU TĪKLS LATVIJĀ

RD Electronics

www.rde.lv

invent

Veikals RD Electronics Preiļos:

Brīvības iela 2, central. univ., tālr.: 5381352 un citos

RD Electronics veikalos visā Latvijā! **Strādājam arī svētdienās!**

Izdevīgs kredīts no GE Money

Akcija spēkā līdz 31. decembrim

Uzdāvinu sev
Digitālo TV unLAIMĒ
OPEL
CORSA!

Viasat komplekts

Ls 0

AK Optimus
Rīgas 114a, Līvāni
L.N.G.
Aglonas 14, Preiļi
Valerijas P IU
Raiņa bulv. 2-2, Preiļi

VIASAT

YOTA

www.yota.lv

Automātiskas OPEL CORSA izlozē piedalās visi, kas no 2007. gada 1. novembra līdz 31. decembrim YOTA partneru veikalos ir iegādājušies VIASAT komplektu vai uztvēruši ar akcijas uzdevumiem noslēgti VIASAT abonēšanas līgumus. Ar loterijas noteikumiem un informāciju par komplekta vai uztvērēja iegādi var iepazīties www.yota.lv un partneru veikalos. Loterijas atļaujas Nr. 1933.

- Ūdensapgādes urbumu urbšana;
- Derīgo izrakteņu atradņu izlūkošana un izpēte.
- Inženierģeoloģisko pētījumu veikšana civilceltniecībai un rūpniecības celtniecībai.

Tālr. 5438631, mob. tālr. 29253432.

PĒRK bebru un caunu ādas

(sālītas).

Tālr. 29356292.

SIA «RANKO» licencēta kautuve
iepērk liellopus,
jaunlopus un aitas.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 26333669 (Nina), 29161121 (Juris).

SIA AIBI iepērk zirgus, liellopus,
jaunlopus, aitas, cūkas.

Jaunas, labas cenas.

Tālr. 4871804, 4871185, 6142514.

Jā, jūs varat saņemt
summu līdz 30 000 latu,
ja iekļūjat mājā, dzīvoklī
vai zemī.

Latgales Finanšu kompānija

Birojs Preiļos, Līvānos: 6 53 24 164

Klientu līnija: 6 72 80 120

www.lafiko.lv

IZSOLE

Valsts AS «Valsts nekustamie īpašumi» (reģistrācijas nr. 40003294758) 2008. gada 7. februārī Rīgā, Vaļņu ielā 28, rīko atkārtotas valsts nekustamo īpašumu atklātas mutiskas izsoles ar augšupejošu soli:

1) Preiļu rajona Ličos, Rīgas ielā 7 (kadastra numurs 76580030002) un Rīgas ielā 7E (kadastra numurs 76585030014), 1381/2555 domājāmās daļas mutisku izsoli par nosacīto (sākuma) cenu Ls 4800 (apbūves cena – Ls 1600; zemesgabala cena – Ls 3200), izsoles laiks pulksten 14.00;

2) Preiļu rajona Ličos, Rīgas ielā 7A (kadastra numurs 76580030419) mutisku izsoli par sākuma cenu Ls 4000 (ēkas cena – Ls 1200; zemesgabala cena – Ls 2800), izsoles laiks pulksten 14.00;

3) Preiļu rajona Ličos, Rīgas ielā 7B (kadastra numurs 76580030414) mutisku izsoli par sākuma cenu Ls 2960 (ēkas cena – Ls 1360; zemesgabala cena – Ls 1600), izsoles laiks pulksten 14.00;

Maksājumus par nosolīto objektu pilnā apmērā jāveic latos.

Personām, kuras vēlas piedalīties izsolē, jāiemaksā drošības nauda 10% no izsoles sākuma cenas un reģistrācijas maksa Ls 100 AS «SEB Latvijas Unibanka»

Rīdzenes filiāles kontā nr. LV22UNLA0002200609436.

Par nosolīto objektu jānorēķinās divu nedēļu laikā.

Iepazīties ar izsoles noteikumiem, reģistrēties izsolei, kā arī saskaņot objekta

apskates laiku var Valsts AS «Valsts nekustamie īpašumi»

Rīgā, Vaļņu ielā 28, 312. kabinetā, darbdienās no pulksten 9.00 līdz 17.00.

Tālrunis uzziņām 7024614, 7024659.

Pēdējā dalībnieku reģistrācijas diena izsolei ir 2008. gada 5. februāris līdz pulksten 16.00.

Visām personām, kurām uz nekustamo īpašumu ir tiesības, kas nepieļauj tā pārdošanu izsolē, jāpieteic savas prasības tiesā līdz izsoles dienai. <http://www.vni.lv>

Lai kā tu steigsi,
Daudz ko nepabeigsi.
Par to, ko veiksi,
Dzīvei paldies teiksi.
Sveicam AINU PASTORI
10 gadu darba jubilejā
Preiļu rajona padomes
izpilddirektora amatā.
Novēlam veselību, izturību,
pacietību, možu garu,
radošas idejas un
gaišas domas arī nākotnē!
Preiļu rajona padome un
administrācija

24. decembrī, plkst 10.00
Preiļu mūzikas un
mākslas skolas telpās notiks
evanģēliski luteriskās baznīcas
Ziemassvētku DIEVKALPOJUMS.
Dievkalpojumu vadīs priesteris
Ēvalds Bērziņš.

Ir zaudējumi, pie kuriem nekad
nepierod,
Kurus nekad neaizmirst,
Lai gudrais prāts saka, ko sacīdams,
Sirdij ir savi iemesli,
Kas prātam nepieejami...
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
mūsu kolēģim Jānim Lauskim,
TĒVU mūžībā izvadot.
Preiļu rajona policijas pārvalde

Grūti rast mierinājuma vārdus,
Lai labāk runā klusumā sirds,
Nolīstot asaru rasai pār ziediem,
Kas atvadu brīdī silda un mirdz.
Esam kopā ar Moniku, Ingu,
Intu un Aivaru, vīru un tēvu,
Romānu ZDANOVSKI,
kapu kalniņā izvadot.
Kusiņu, Ziemeļu un Vilcānu
ģimenes

Kāds divains klusums šodien
priedēs,
Tur dzenis sāpi serdei laukā kaļ.
Bet brūci sirdi putnēns
nesadziedēs,
Nav spēka dzīvību griezt atpakaļ.
Kad pār ziediem klusi list asaru
lāses un uz kapa gulst zaļo
skuju raksts, skumju brīdī esam
kopā ar Ingu Ziemeļu un viņas
ģimeni, TĒTI mūžībā pavadot.
Preiļu rajona policijas pārvalde

Izsakām dziļu līdzjūtību
Kristiānai sakarā ar
VECTĒTIŅA nāvi.
Pelēču pamatskolas 1. klases
skolēni, vecāki un audzinātāja

Pie tevis iešu, tēt, ar ziediem
baltiem,
Ko vasara tik bagātīgi sniedz,
Ar egles zariem, sniegotiem un
saltiesm,
Kad ziema smaržojošas puķes
liegs.

Kad, atvadoties no TĒTA,
acis sakrīt bieza asaru migla,
esam kopā ar Ingu Ziemeļu.
Preiļu rajona vakarskolas
kolektīvs